

ΧΑΡΟΚΟΠΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ

ΤΜΗΜΑ ΓΕΩΓΡΑΦΙΑΣ

ΛΕΩΦ. ΕΛ. ΒΕΝΙΖΕΛΟΥ 70, 176 76 ΤΗΛ.: +30 210 9549 150/151

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΓΕΩΓΡΑΦΙΑΣ

2024 – 2028

Αθήνα 2024

Περιεχόμενα

1. Η φυσιολογία του Τμήματος	2
2. Τρέχουσα Κατάσταση	4
2.1 Πρόγραμμα Προπτυχιακών Σπουδών	4
2.2 Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών	5
2.3 Πρόγραμμα Διδακτορικών Σπουδών	7
2.4 Κινητικότητα	7
2.5 Έρευνα	8
2.6 Εξωστρέφεια	10
3. Στρατηγικός Σχεδιασμός 2024-28	11
3.1 Ακαδημαϊκή Ανάπτυξη	13
3.2 Στελέχωση – Υποδομές	17
3.3 Έρευνα και χρηματοδότηση	19
3.4 Εξωστρέφεια –Σύνδεση με την Κοινωνία – Διεθνοποίηση	21

1. Η φυσιогνωμία του Τμήματος

Το Τμήμα Γεωγραφίας του Χαροκοπείου Πανεπιστημίου ιδρύθηκε το 1999 και δέχθηκε για πρώτη φορά φοιτητές/τριες το ακαδημαϊκό έτος 2000-2001. Αποτελεί το ένα από τα δύο ελληνικά πανεπιστημιακά τμήματα που υπηρετούν την επιστήμη της Γεωγραφίας, ένα δυναμικό κλάδο που τοποθετείται στην τομή των φυσικών και κοινωνικών επιστημών. Έκτοτε το τμήμα ακολουθεί μία ανοδική πορεία, βελτιώνοντας συνεχώς τους δείκτες του τόσο ως προς την ακαδημαϊκή ποιότητα και τις προσφερόμενες υπηρεσίες προς τους φοιτητές/τριες όσο και στην απήχηση του ερευνητικού του έργου.

Στον παρακάτω πίνακα συνοψίζονται τα σημαντικότερα ορόσημα στην ιστορία του Τμήματος από την ίδρυση του μέχρι σήμερα.

Πίνακας 1: Σημαντικά ορόσημα στην ιστορία του Τμήματος Γεωγραφίας

1999	Ίδρυση του Τμήματος Γεωγραφίας
Σεπτέμβριος 2000	Υποδοχή Πρώτων Φοιτητών/τριών
Ιούνιος 2004	Πρώτοι/ες Απόφοιτοι/ες
Σεπτέμβριος 2005	Έναρξη Λειτουργίας Μεταπτυχιακού Προγράμματος με δύο κατευθύνσεις
Μάιος 2007	Πρώτοι/ες Απόφοιτοι/ες Μεταπτυχιακού
Σεπτέμβριος 2008	Λειτουργία τρίτης κατεύθυνσης στο ΠΜΣ
Νοέμβριος 2013	Ίδρυση Σχολής Περιβάλλοντος, Γεωγραφίας και Εφαρμοσμένων Οικονομικών
Ιούνιος 2018	Επανίδρυση Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών
Μάιος 2019	Πιστοποίηση Προγράμματος Προπτυχιακών Σπουδών από την ΑΔΙΠ

Ιδιαίτερη αναφορά πρέπει να γίνει στις επιτυχημένες διαδικασίες Εξωτερικής Αξιολόγησης του Τμήματος και Πιστοποίησης του Προγράμματος Προπτυχιακών σπουδών:

- Τον Δεκέμβριο του 2013, το Τμήμα Γεωγραφίας αξιολογήθηκε σύμφωνα με το Νόμο 3374/2005 από πενταμελή Εξωτερική Επιτροπή Αξιολόγησης. Η ιδιαίτερα θετική Έκθεση Εξωτερικής Αξιολόγησης, διαθέσιμη στον σύνδεσμο <https://www.ethaae.gr/el/diasfalisi-poiotitas/ektheseis-eksoterikis-aksiologisis-tmimatwn>, πιστοποιεί το υψηλό ακαδημαϊκό επίπεδο του προγράμματος σπουδών, εξαίρει την ποιότητα του ανθρώπινου δυναμικού και αναγνωρίζει τη δυναμική του παραγόμενου ερευνητικού έργου.
- Το Μάιο 2019, το Συμβούλιο της Αρχής Διασφάλισης και Πιστοποίησης της Ποιότητας στην Ανώτατη Εκπαίδευση (ΑΔΙΠ), στην υπ. αριθμ. 86/13-05-2019 Συνεδρίασή του, και σύμφωνα με την υπ. αριθ. 10067/15-05-2019 απόφασή του, αποφάσισε τη χορήγηση πιστοποίησης στο Πρόγραμμα Προπτυχιακών Σπουδών του Τμήματος Γεωγραφίας του Χαροκοπείου Πανεπιστημίου. Το Συμβούλιο της ΑΔΙΠ έκανε δεκτή την Έκθεση της Πιστοποίησης των εξωτερικών εμπειρογνομόνων που διενήργησαν την διαδικασία πιστοποίησης. Βάσει της Έκθεσης αυτής το Πρόγραμμα Προπτυχιακών Σπουδών του Τμήματος Γεωγραφίας συμμορφώνεται πλήρως με τις Αρχές του Προτύπου Ποιότητας

ΠΠΣ της ΑΔΙΠ και τις Αρχές Διασφάλισης Ποιότητας του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης (ESG2015). Το αποτέλεσμα, όπως αποτυπώνεται στην πολυσέλιδη έκθεση της επιτροπής, ήταν άριστο για το ΠΠΣ του Τμήματος, αφού έλαβε τη μεγαλύτερη δυνατή αξιολόγηση (fully compliant). Η διάρκεια ισχύος της Πιστοποίησης αυτής είναι τέσσερα έτη από 13/05/2019 έως 12/05/2023.

Το διεπιστημονικό αντικείμενο του Τμήματος Γεωγραφίας του Χαροκόπειου Πανεπιστημίου, αντλεί από κοινωνικές και θετικές επιστήμες και αξιοποιεί τις Τεχνολογίες Πληροφορικής και Επικοινωνιών. Συγκροτείται - χωρίς να περιορίζεται - από τα παρακάτω βασικά πεδία και ευρύτερα γνωστικά αντικείμενα:

- α) Φυσική Γεωγραφία και Περιβάλλον (γεωμορφολογία, κλιματολογία, ωκεανογραφία, διαχείριση και τεχνολογίες περιβάλλοντος, αειφορία και κλιματική αλλαγή, κ.ά.),
- β) Ανθρώπινη Γεωγραφία (οικονομική, πολιτική, κοινωνική, ιστορική, πολιτισμική, πληθυσμιακή γεωγραφία, χωρική ανάπτυξη, χωρική στατιστική κ.ά.),
- γ) Γεωπληροφορική (συστήματα γεωγραφικών πληροφοριών (GIS), τηλεπισκόπηση / τηλάνιχνευση, χωρική ανάλυση, GPS, χαρτογραφία, κ.ά.),
- δ) Προγραμματισμό και Διαχείριση του Χώρου (πολεοδομικό προγραμματισμό, χωροταξία, διαχείριση φυσικών καταστροφών, πολιτικές σχεδιασμού και ανασυγκρότησης, σχεδιασμό υποδομών και δικτύων, χωρική και διακύβερνση κινδύνων κ.ά.).

Στοιχεία αυτών των πεδίων αξιοποιούνται κατά συνθετικό τρόπο στη γεωγραφική ανάλυση και στη διαμόρφωση πολιτικής.

Η αποστολή του τμήματος είναι να συνεισφέρει στην πρόοδο της Γεωγραφικής επιστήμης μέσα από:

- α) την παροχή υψηλού επιπέδου υπηρεσιών εκπαίδευσης σε προπτυχιακό και μεταπτυχιακό επίπεδο ώστε οι απόφοιτοι/ες του να μπορούν να αντιμετωπίσουν τις προκλήσεις που συνδέονται με τη συνεχιζόμενη εξέλιξη της γεωγραφικής επιστήμης,
- β) τη διεξαγωγή έρευνας στις φυσικές και κοινωνικές επιστήμες που εκτείνεται από την τοπική έως την παγκόσμια κλίμακα, με έμφαση σε μια γεω-χωρική οπτική του συνεχώς μεταβαλλόμενου πλανήτη μας,
- γ) την εφαρμογή της γεωγραφικής επιστήμης για την επίλυση κοινωνικών και περιβαλλοντικών ζητημάτων/προκλήσεων με αναφορά στο τοπικό, εθνικό, ευρωπαϊκό αλλά και παγκόσμιο επίπεδο.

Από την αρχή της λειτουργίας του, το Τμήμα βρίσκεται σε διαρκή προσπάθεια για την παροχή υψηλού επιπέδου σπουδών. Στο πλαίσιο αυτό υιοθέτησε από τα πρώτα έτη λειτουργίας μεθόδους για την καταγραφή, αξιολόγηση και βελτίωση του παρεχόμενου εκπαιδευτικού έργου αλλά και της ερευνητικής δραστηριότητας των μελών του και ήδη προχώρησε στη σύνταξη ετήσιων εκθέσεων εσωτερικής αξιολόγησης.

Τα στοιχεία που χαρακτηρίζουν το Τμήμα Γεωγραφίας (τα οποία επισημαίνονται και στην Πιστοποίηση του 2024) είναι το σύγχρονο πρόγραμμα σπουδών, καλές αναλογίες διδασκόντων/διδασκομένων, οι άμεσες σχέσεις των μελών ΔΕΠ με τους φοιτητές/τριες και η διεπιστημονικότητα του αντικειμένου. Τα στοιχεία αυτά καθορίζουν το περιεχόμενο του προγράμματος σπουδών, τις γνώσεις και δεξιότητες που παρέχονται, τις ερευνητικές κατευθύνσεις, αλλά ενδεχομένως και τα κριτήρια επιλογής του Τμήματος από προπτυχιακούς και μεταπτυχιακούς φοιτητές/ριες. Αυτό άλλωστε προκύπτει από τις απαντήσεις των φοιτητών/ριών του προπτυχιακού και μεταπτυχιακού προγράμματος κατά την εσωτερική αξιολόγηση του Τμήματος.

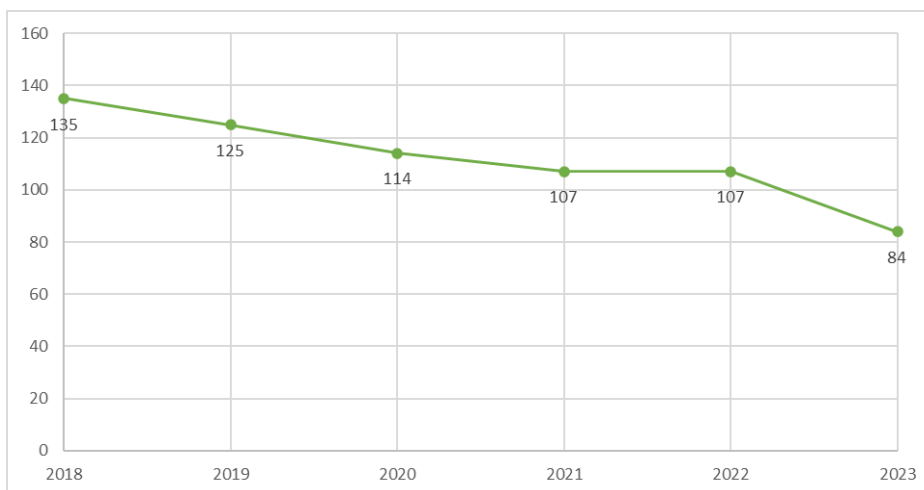
1. 2. Τρέχουσα Κατάσταση

Το τμήμα Γεωγραφίας προσφέρει προγράμματα και στα τρία επίπεδα σπουδών, Προπτυχιακό, Μεταπτυχιακό και Διδακτορικό Πρόγραμμα Σπουδών. Παρακάτω παραδίδονται στοιχεία σχετικά με την τρέχουσα κατάσταση των προγράμματος σπουδών του τμήματος.

2.1 Πρόγραμμα Προπτυχιακών Σπουδών

Το Πρόγραμμα Προπτυχιακών Σπουδών (ΠΠΣ) του Τμήματος είναι διάρκειας 8 εξαμήνων και παρέχει στους/στις αποφοίτους την επιστημονική γνώση και τις δεξιότητες που απαιτούνται τόσο από τη σύγχρονη ακαδημαϊκή προσέγγιση του αντικειμένου της Γεωγραφίας όσο και από την αγορά εργασίας. Το πρόγραμμα σπουδών αποτελείται από δύο φάσεις. Η πρώτη φάση καλύπτει τα 5 πρώτα εξάμηνα σπουδών και αποτελείται αποκλειστικά από υποχρεωτικά μαθήματα τα οποία είναι μαθήματα υποδομής, εισάγουν τους/τις φοιτητές/φοιτήτριες στις ουσιαστικές έννοιες της γεωγραφίας και τους/τις βοηθούν να αποκτήσουν τις απαραίτητες δεξιότητες. Η δεύτερη φάση η οποία καλύπτει τα τρία τελευταία εξάμηνα σπουδών αποτελείται κυρίως από μαθήματα επιλογής τα οποία είναι μαθήματα εμβάθυνσης και ομαδοποιούνται στις εξής θεματικές (α) φυσική γεωγραφία, (β) ανθρώπινη γεωγραφία, (γ) σχεδιασμός του χώρου και (δ) γεωπληροφορική. Κατά τη διάρκεια των ΣΤ', Ζ' ή Η' εξαμήνων δίνεται, σε όσους/όσες φοιτητές/φοιτήτριες το επιθυμούν, η δυνατότητα πρακτικής άσκησης σε επιλεγμένους φορείς. Για την απόκτηση πτυχίου απαιτείται η επιτυχής ολοκλήρωση 32 υποχρεωτικών και 12 μαθημάτων επιλογής καθώς και η εκπόνηση πτυχιακής εργασίας. Εναλλακτικά, υπάρχει η δυνατότητα αντικατάστασης της πτυχιακής εργασίας με 4 μαθήματα επιλογής, οποιουδήποτε εξαμήνου.

Το Προπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών του Τμήματος λειτουργεί και δέχεται φοιτητές/ριες τα τελευταία 23 έτη. Η εξέλιξη των νεοεισαχθέντων απεικονίζεται στην Εικόνα 1. Το γράφημα απεικονίζει την εξέλιξη των εισαχθέντων στο τμήμα Γεωγραφίας από το 2018 έως το 2023. Το 2018, οι εισακτέοι ανήλθαν σε 135, ενώ το 2019 σημειώθηκε πτώση στους 125. Το 2020, ο αριθμός των εισακτέων μειώθηκε περαιτέρω στους 114. Το 2021, οι εισακτέοι παρέμειναν σταθεροί στους 107, και το 2022 παρατηρήθηκε η ίδια τιμή. Αναφορικά με το έτος 2023, έπειτα από πρόταση της Συνέλευσης του Τμήματος στο Υπουργείο Παιδείας για το ακαδημαϊκό έτος 2022-2023, οι προτεινόμενος αριθμός θέσεων που αποφασίστηκε ήταν 60. Παρά την πρόταση του Τμήματος οι προσφερόμενες στις Πανελλήνιες Εξετάσεις θέσεις ήταν 75 και ο συνολικός αριθμός των νεοεισαχθέντων φοιτητών/ριων του έτους στο Προπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών έφτασε τους 84.

Εικόνα 1: Εξέλιξη αριθμού εγγεγραμμένων φοιτητών/ριών στο ΠΠΣ.

1.2 Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών

Στο ΠΜΣ λειτουργούν τρεις κατευθύνσεις:

Κατεύθυνση Α: Διαχείριση φυσικών και ανθρωπογενών κινδύνων και καταστροφών, με αντικείμενα τους φυσικούς, τεχνολογικούς και περιβαλλοντικούς κινδύνους και τις ερμηνείες τους, τις φυσικές διεργασίες που συνδέονται με τις καταστροφές, τις κοινωνικές και οικονομικές επιπτώσεις των καταστροφών, την έννοια και τις εκτιμήσεις τρωτότητας, προσαρμοστικότητας και πρόσληψης κινδύνου, τη χρήση σύγχρονων τεχνολογιών στη διαχείριση καταστροφών, τις πολιτικές πρόληψης και ετοιμότητας και τα σχέδια έκτακτης ανάγκης, αποκατάστασης και ανασυγκρότησης. *Αριθμός προβλεπόμενων εισακτέων 20.*

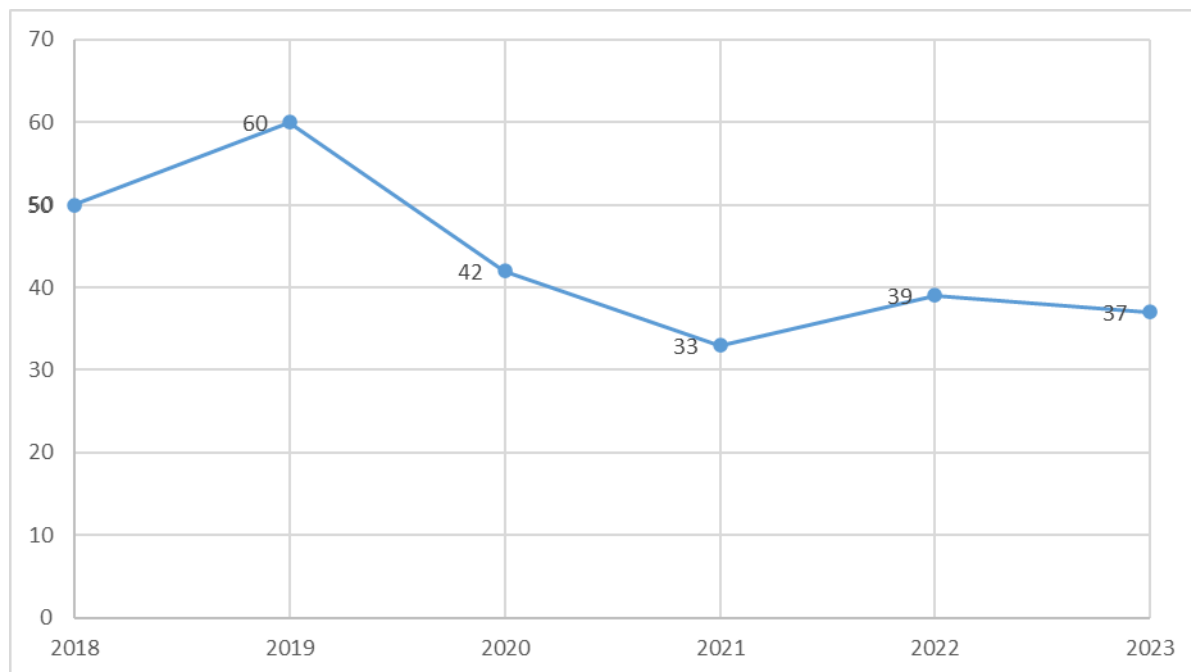
Κατεύθυνση Β: Χωρικές Πολιτικές και Ανάπτυξη στην Ευρώπη, η οποία προάγει τη διαθεματική και διεπιστημονική προσέγγιση και μελετά τον Ευρωπαϊκό χώρο και τις πολιτικές του μέσα σε ένα διαρκώς μεταβαλλόμενο διεθνές περιβάλλον. Στόχος είναι η διερεύνηση των οικονομικών, κοινωνικών, πολιτικών και θεσμικών διεργασιών που συντελούνται σε ευρωπαϊκό έδαφος αλλά επηρεάζουν και επηρεάζονται από τις αυξανόμενες παγκόσμιες προκλήσεις (κλιματική αλλαγή, μετανάστευση, δημογραφική γήρανση, τεχνολογική αλλαγή, αστικοποίηση, περιφερειακές ανισότητες, θέματα ασφάλειας και αντιμετώπισης πανδημιών). Το πρόγραμμα της κατεύθυνσης στοχεύει στην διερεύνηση του πολύπλοκου περιβάλλοντος που χαρακτηρίζει την Ευρώπη σε διασύνδεση με τον υπόλοιπο κόσμο. *Αριθμός προβλεπόμενων εισακτέων 20.*

Κατεύθυνση Γ: Γεωπληροφορική, με αντικείμενα τις τεχνολογίες γεωπληροφορικής και τις ειδικές εφαρμογές τους στην ανάλυση γεωγραφικών δεδομένων, τις χωρικές βάσεις δεδομένων, τις εξελιγμένες τεχνικές αξιοποίησης συστημάτων γεωγραφικών πληροφοριών και τηλεπισκόπησης, την προσομοίωση – μοντελοποίηση γεωγραφικών δεδομένων καθώς και τις τεχνικές χωρικής ανάλυσης. *Αριθμός προβλεπόμενων εισακτέων 20.*

Η κάθε κατεύθυνση λειτουργεί αυτόνομα. Υπάρχουν, ωστόσο, συνέργειες μεταξύ των κατευθύνσεων (όπως π.χ. κοινά προσφερόμενα μαθήματα μεταξύ δύο ή τριών κατευθύνσεων, δυνατότητα επιλογής μαθήματος άλλης κατεύθυνσης. Τα μαθήματα γίνονται με τη μορφή διαλέξεων ή σεμιναρίων στο πλαίσιο των οποίων καλούνται ως ομιλητές/ριες διακεκριμένοι/ες επιστήμονες από την Ελλάδα και το εξωτερικό. Λόγω της διεπιστημονικότητάς του, το πρόγραμμα σπουδών της Β κατεύθυνσης απευθύνεται σε αποφοίτους ΑΕΙ και επαγγελματίες με διαφορετικά υπόβαθρα και εμπειρίες. Είναι ιδανικό για όσους επιθυμούν να ακολουθήσουν καριέρα σε διεθνείς οργανισμούς, φορείς και επιχειρήσεις του δημοσίου ή ιδιωτικού τομέα στην Ευρώπη και την Ελλάδα, στην τοπική ανάπτυξη, το σχεδιασμό χώρου, τη δημοσιογραφία, ΜΚΟ, έρευνα και ακαδημαϊκή σταδιοδρομία. Η κατεύθυνση προσφέρει μέσω δια-Τμηματικών συνεργασιών με Ευρωπαϊκά Πανεπιστήμια τη δυνατότητα εκπόνησης μέρους των σπουδών (3ο εξάμηνο) στο εξωτερικό.

Στην Εικόνα 2, απεικονίζεται η εξέλιξη των εισαχθέντων στο μεταπτυχιακό πρόγραμμα από το 2018 έως το 2023. Το 2018, οι εισακτέοι ανήλθαν σε 50, ενώ το 2019 σημειώθηκε αύξηση στους 60. Αυτή η αύξηση υποδηλώνει ένα αυξανόμενο ενδιαφέρον για το μεταπτυχιακό πρόγραμμα, το οποίο πιθανώς αντανακλά τη ζήτηση για σπουδές στον τομέα της γεωγραφίας. Από το 2022, οι εισακτέοι στο μεταπτυχιακό πρόγραμμα παρουσίασαν μια ελαφριά αύξηση στους 39, υποδηλώνοντας μια θετική τάση στην προσέλευση των φοιτητών. Αν και το 2023 παρατηρήθηκε μια μικρή πτώση στους 37, η γενική εικόνα δείχνει ότι η σταθερότητα σε αυτούς τους αριθμούς, σε σύγκριση με τα χαμηλά επίπεδα του 2021, μπορεί να ερμηνευτεί ως ένδειξη ανανεωμένου ενδιαφέροντος για το πρόγραμμα. Συνολικά, η τάση δείχνει ότι οι εισακτέοι στο μεταπτυχιακό πρόγραμμα κυμαίνονται με πτώσεις και μικρές αυξήσεις, καταδεικνύοντας τις προκλήσεις και τις αλλαγές στον τομέα της εκπαίδευσης τα τελευταία χρόνια. Γενικά, η τάση αυτή μπορεί να θεωρηθεί

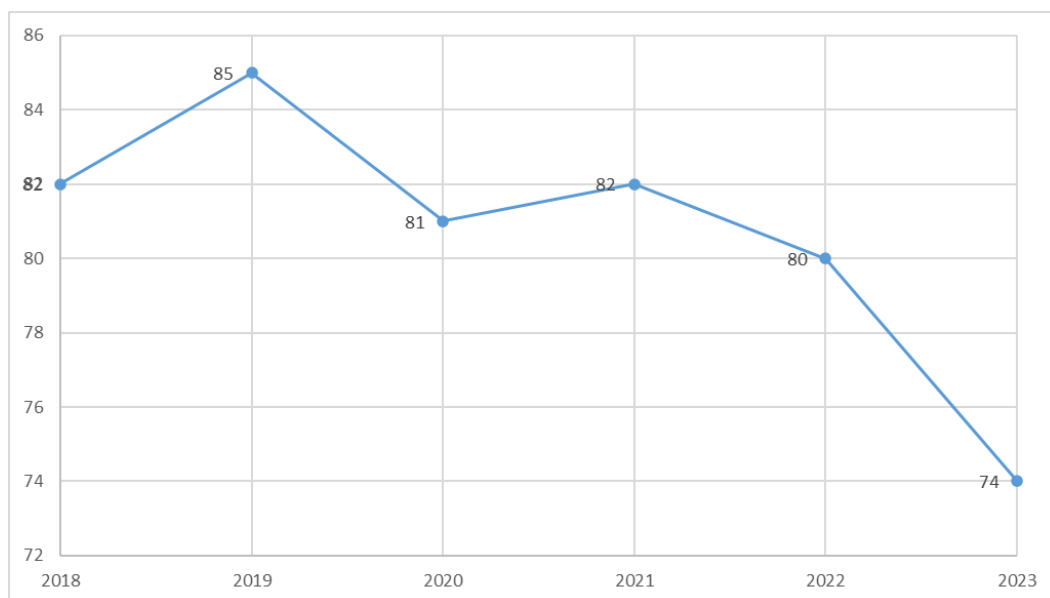
ενθαρρυντική και να δείξει ότι το μεταπτυχιακό πρόγραμμα έχει τη δυνατότητα να προσελκύσει περισσότερους/ες φοιτητές/ριες στο μέλλον, αν συνεχιστεί η θετική κατεύθυνση.

Εικόνα 2: Εξέλιξη αριθμού εγγεγραμμένων φοιτητών/ριών στο ΠΜΣ.

2.3 Πρόγραμμα Διδακτορικών Σπουδών

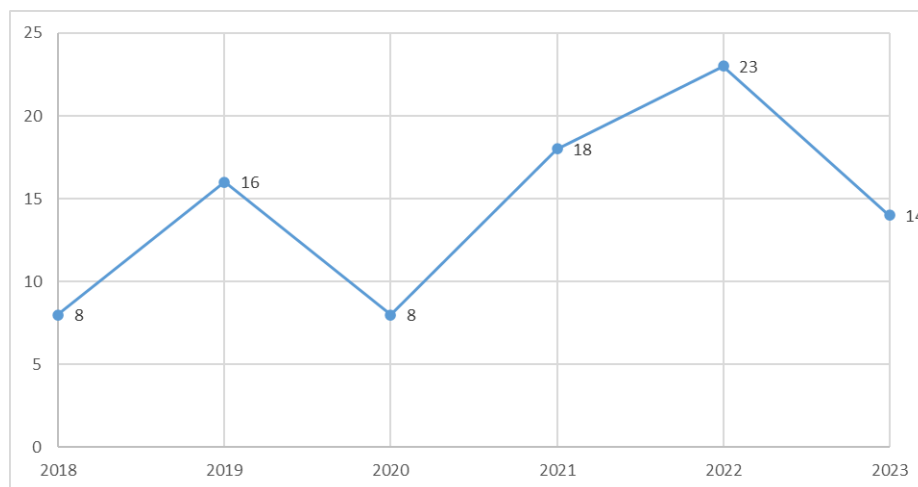
Στο Τμήμα λειτουργεί επίσης Πρόγραμμα Διδακτορικών Σπουδών που οδηγεί στην απονομή Διδακτορικού Διπλώματος. Σκοπός των Διδακτορικών Σπουδών του Τμήματος είναι η εκπαίδευση και κατάρτιση επιστημόνων ικανών να συμβάλλουν στην πρόοδο, εξέλιξη και προαγωγή της επιστημονικής γνώσης και της έρευνας σε τομείς/γνωστικά αντικείμενα της επιστήμης της Γεωγραφίας ή διεπιστημονικά αντικείμενα που περιλαμβάνουν τη Γεωγραφία. Κατά το ακαδημαϊκό έτος 2022-2023 στο Τμήμα ήταν υπό εκπόνηση 74 Διδακτορικές Διατριβές. Στην Εικόνα 3 απεικονίζεται την εξέλιξη των εισαχθέντων στο διδακτορικό πρόγραμμα από το 2018 έως το 2023. Το 2018, οι ενεργοί διδάκτορες ήταν 82, με μια μικρή αύξηση στους 85 το 2019, γεγονός που υποδηλώνει αυξημένο ενδιαφέρον και συμμετοχή στο πρόγραμμα. Ωστόσο, το 2020 υπήρξε μια ελαφριά μείωση στους 81, και το 2021 οι αριθμοί παρέμειναν σταθεροί στους 82, υποδεικνύοντας μια σταθερή βάση ενεργών διδασκόντων. Από το 2022, παρατηρείται μια πτώση στους 80 ενεργούς διδασκόντες, και η μείωση συνεχίζεται το 2023, φτάνοντας στους 74.

Εικόνα 3: Εξέλιξη αριθμού ενεργών υποψηφίων διδασκόντων Τμήματος.

2.4 Κινητικότητα

Παράλληλα, το Τμήμα Γεωγραφίας προωθεί και ενθαρρύνει την κινητικότητα των φοιτητών/ριών των τριών κύκλων σπουδών, καθώς και του διδακτικού και λοιπού προσωπικού, από, και προς, το Τμήμα Γεωγραφίας. Η εισερχόμενη και εξερχόμενη κινητικότητα συμβάλει στην εξωστρέφεια του Τμήματος, ευνοεί την ανταλλαγή γνώσεων και συμβάλλει στην ανάπτυξη νέων δεξιοτήτων. Προετοιμάζει ποικιλοτρόπως τους φοιτητές των τριών κύκλων σπουδών στο επαγγελματικό περιβάλλον της εποχής μας, ανανεώνει και αναπτύσσει τις διδακτικές εμπειρίες και δεξιότητες των μελών του διδακτικού προσωπικού, και γενικά εμπλουτίζει τις εμπειρίες επιμόρφωσης όλου του προσωπικού του Τμήματος. Η Εικόνα 4 απεικονίζει την εξέλιξη του αριθμού των εισερχόμενων φοιτητών/ριών στο τμήμα από το 2018 έως το 2023. Το 2018, οι εισερχόμενοι φοιτητές/ριες ανήλθαν σε 8, με μια σημαντική αύξηση στους 16 το 2019, που υποδεικνύει αυξημένο ενδιαφέρον για το πρόγραμμα. Ωστόσο, το 2020, ο αριθμός επανήλθε στους 8, πιθανώς λόγω των επιπτώσεων της πανδημίας COVID-19. Το 2021, υπήρξε ανάκαμψη με αύξηση στους 18, ενώ το 2022, ο αριθμός των εισερχομένων φοιτητών αυξήθηκε περαιτέρω στους 23, το υψηλότερο επίπεδο της περιόδου. Το 2023, ωστόσο, παρατηρήθηκε πτώση στους 14, αν και ο αριθμός παραμένει υψηλότερος σε σύγκριση με τα προηγούμενα χρόνια.

Εικόνα 4: Εξέλιξη αριθμού εισερχόμενων φοιτητών Erasmus στο Τμήμα

2.5 Έρευνα

Μία εκ των πλέον βασικών προτεραιοτήτων του Τμήματος είναι η προσέλκυση πόρων από την Ευρωπαϊκή Ένωση, αλλά και από Εθνικές πηγές χρηματοδότησης για έρευνα στα επιμέρους γνωστικά αντικείμενα της Γεωγραφίας. Κάθε ακαδημαϊκό έτος προετοιμάζονται και υποβάλλονται πολλές ερευνητικές προτάσεις από μέλη ΔΕΠ του Τμήματος και υλοποιούνται αρκετά ερευνητικά προγράμματα. Τα οφέλη από τη συμμετοχή σε προγράμματα αυτά δεν είναι μόνο τα προφανή οικονομικά, αλλά σχετίζονται με την ενίσχυση της επιστημονικής κατάρτισης των συμμετεχόντων εκ του Τμήματος (μελών ΔΕΠ, αλλά και αρκετών μεταδιδακτόρων, υποψηφίων διδακτόρων αλλά συχνά και μεταπτυχιακών ή και προπτυχιακών φοιτητών/τριών). Επιπλέον η ερευνητική αυτή δραστηριότητα οδηγεί στη δημοσίευση εργασιών σε διεθνή περιοδικά και συνέδρια με σκοπό τη διάχυση των αποτελεσμάτων της εκάστοτε έρευνας με αποτέλεσμα την ενίσχυση του ερευνητικού προφίλ του Τμήματος.

Τα ερευνητικά προγράμματα στα οποία συμμετέχουν τα μέλη ΔΕΠ του Τμήματος τα τελευταία χρόνια προέρχονται από ευρωπαϊκή χρηματοδότηση (μέσω εθνικών και ευρωπαϊκών φορέων) και από εθνικούς και διεθνείς ιδιωτικούς φορείς συχνά μέσα από ανταγωνιστικές διαδικασίες.

Στον Πίνακα 2 που ακολουθεί παρατίθενται αριθμητικά στοιχεία για το είδος των ερευνητικών προγραμμάτων που εκτελέστηκαν κατά το ακαδημαϊκό έτος 2022-2023 με Επιστημονικά Υπεύθυνους/νες ή Συντονιστές/ριες μέλη ΔΕΠ του Τμήματος. Ο συνολικός αριθμός ερευνητικών χρηματοδοτούμενων έργων που εκπονούνταν στο Τμήμα κατά το 2022-2023 ήταν 33. Ο αριθμός αυτός για ένα Τμήμα με περιορισμένο αριθμό μελών ΔΕΠ είναι ιδιαίτερα ικανοποιητικός. Αξιοσημείωτο είναι η εμπλοκή συνολικά 79 εξωτερικών συνεργατών ενεργών χρηματοδοτούμενων έργων. Ειδικότερα, απασχολήθηκαν 42 εξωτερικοί συνεργάτες ενεργών χρηματοδοτούμενων έργων με ερευνητικά καθήκοντα, 5 εξωτερικοί συνεργάτες ενεργών χρηματοδοτούμενων έργων με διοικητικά/υποστηρικτικά καθήκοντα, 43 εξωτερικοί συνεργάτες ενεργών χρηματοδοτούμενων έργων με διδακτικά καθήκοντα.

Πίνακας 2: Ερευνητικά προγράμματα με συντονιστή μέλος ΔΕΠ του Τμήματος για το ακαδημαϊκό έτος 2022-2023

Ερευνητικά Έργα με Συντονιστή Μέλος του Τμήματος	Αριθμός
Ενεργά ευρωπαϊκά έργα (ανταγωνιστικά)	6
Ενεργά χρηματοδοτούμενα ιδρυματικά έργα	7
Ενεργά έργα από διεθνείς εταιρείες και οργανισμούς	4
Ενεργά έργα από εθνικούς φορείς (δημόσιους και ιδιωτικούς)	9
Ενεργά εθνικά έργα από ευρωπαϊκά ταμεία	4
Ενεργά έργα από άλλους πόρους (πανεπιστημιακές πηγές)	3
Σύνολο	33

Στον Πίνακα 3 που ακολουθεί παρατίθενται οικονομικά στοιχεία σχετιζόμενα με τη χρηματοδότηση έργων για το ακαδημαϊκό έτος 2022-2023 ανά κατηγορία. Το συνολικό ποσό χρηματοδότησης άγγιξε τα 1.541.989,08 €.

Πίνακας 3 Χρηματοδότηση Έργων, Τμήμα Γεωγραφίας.

Πηγές Χρηματοδότησης Έργων	2022-2023
Χρηματοδότηση ενεργών ιδρυματικών έργων	962.692,18 €
Χρηματοδότηση ενεργών εθνικών έργων από ευρωπαϊκά ταμεία	404.458,60 €
Χρηματοδότηση ενεργών ευρωπαϊκών έργων (ανταγωνιστικά)	64.508,30 €
Χρηματοδότηση ενεργών έργων από διεθνείς εταιρείες και οργανισμούς	12.000,00 €
Χρηματοδότηση ενεργών έργων από εθνικούς φορείς (δημόσιους και ιδιωτικούς)	27.880,00 €
Χρηματοδότηση ενεργών έργων από δίδακτρα ΠΜΣ	70.450 €
Σύνολο	1.541.989,08 €

Αναφορικά με το επιστημονικό έργο των μελών ΔΕΠ, το τμήμα Γεωγραφίας παρουσιάζει ιδιαίτερα ικανοποιητική δραστηριότητα. Στους πίνακες που ακολουθούν (πίνακας 4 & 5) περιλαμβάνονται στοιχεία σχετικά με την παραγωγή και αναγνώριση ερευνητικού έργου του διδακτικού προσωπικού του Τμήματος.

Πίνακας 4 Πριθμός επιστημονικών δημοσιεύσεων εκπαιδευτικού προσωπικού του Τμήματος ανά είδος δημοσίευσης κατά το έτος αναφοράς 2022-2023

	A	B	Γ	Δ	Ε	ΣΤ	Ζ	Η
Έτος αναφοράς 2022 - 2023	60	0	2	12	4	0	1.485	1.762

Επεξηγήσεις: Α: Εργασίες με κριτές – Scopus Β: Μονογραφίες Γ: Βιβλία Δ: Κεφάλαια σε συλλογικούς τόμους Ε: Συνέδρια υπό την αιγίδα της ακαδημαϊκής μονάδας ΣΤ: Επιστημονικά συνέδρια με οργάνωση από τους φοιτητές/ριες Ζ: Ετεροαναφορές Scopus Η: Αναφορές Scopus.

Πίνακας 5 Αριθμός επιστημονικών δημοσιεύσεων εκπαιδευτικού προσωπικού του Τμήματος ανά είδος δημοσίευσης σωρευτικά για τα 5 τελευταία έτη.

	A	B	Γ
Σωρευτικά για τα τελευταία 5 έτη	300	5.008	6.149

Επεξηγήσεις: Α: Εργασίες με κριτές- Scopus ; Β: Ετεροαναφορές Scopus ; Γ: Αναφορές Scopus.

2.6 Εξωστρέφεια

Το Τμήμα εφαρμόζει συγκεκριμένα μέτρα εξωστρέφειας με σκοπό να αυξήσει την διείσδυση του στην κοινωνία ενώ παράλληλα στοχεύει στην διεθνοποίηση. Ενδεικτικά αναφέρονται οι επίσημες σελίδες του τμήματος στα κοινωνικά δίκτυα [facebook](#) και το [site](#) του τμήματος. Το τμήμα, ενίοτε και μέσω του γραφείου διασύνδεσης του ιδρύματος διοργανώνει επισκέψεις σχολείων στις εγκαταστάσεις του με σκοπό αφενός την γνωριμία των μαθητών με πεδία της γεωγραφίας και τις γεωγραφικές εφαρμογές των νέων τεχνολογιών και αφετέρου την προσέλκυση καλών εισακτέων μέσω των πανελληνίων εξετάσεων.

3. Στρατηγικός Σχεδιασμός 2024-28

Το Στρατηγικό Σχέδιο 2024-2028 συνιστά τη φυσική συνέχεια του προηγούμενου Στρατηγικού Σχεδίου 2018-2022, δημιουργώντας μια αδιάσπαστη ενότητα. Το προηγούμενο Σχέδιο υλοποιήθηκε σε εξαιρετικές συνθήκες κατά τη διάρκεια της πανδημίας, όπου οι περιορισμοί και οι προκλήσεις που αντιμετώπισε το Πανεπιστήμιο και το Τμήμα ήταν σημαντικοί, επηρεάζοντας τους διαθέσιμους πόρους και τις υποδομές. Παρά τις αντίξοες συνθήκες, επιτεύχθηκαν πολλοί στρατηγικοί στόχοι, παρέχοντας πολύτιμα διδάγματα που ενσωματώνονται στο νέο Σχέδιο.

Το Σχέδιο 2024-2028 επιδιώκει να αξιοποιήσει αυτές τις εμπειρίες για να προάγει περαιτέρω την ανάπτυξη και την καινοτομία, προσαρμοζόμενο στις νέες συνθήκες και απαιτήσεις. Οι βασικοί στόχοι του προηγούμενου Σχεδίου επιτεύχθηκαν κατά τη διάρκεια της τετραετίας, με σημαντική εξέλιξη τη στελέχωση του τμήματος με δυναμικά νέα μέλη ΔΕΠ, που συμβάλλουν καθοριστικά στη διδακτική διαδικασία και την ερευνητική δραστηριότητα. Επιπλέον, το Τμήμα αύξησε τον αριθμό των διμερών συμφωνιών ERASMUS+ με ευρωπαϊκά ΑΕΙ και διέυρνε το δίκτυο ερευνητικών συνεργασιών στην Ελλάδα και το εξωτερικό.

Ωστόσο, παραμένουν σημαντικές ελλείψεις σε βασικούς τομείς ανάπτυξης, καθώς η υλοποίησή τους συνδέεται με χρηματοδοτήσεις που δεν μπορούν να προσφερθούν από το ΥΠΕΠΘ και το Πανεπιστήμιο λόγω περικοπών προϋπολογισμού. Συγκεκριμένα, υπάρχει υποστελέχωση σε επικουρικό τεχνικό και εκπαιδευτικό προσωπικό, καθώς και αδυναμία παροχής βασικών υπηρεσιών, όπως η χρηματοδότηση εκπαιδευτικών εκδρομών και επισκέψεων. Οι εργαστηριακοί χώροι και οι αίθουσες διδασκαλίας είναι οριακά επαρκείς για τον μεγάλο αριθμό προπτυχιακών και μεταπτυχιακών φοιτητών/ριών, και οι ελλείψεις αναμένεται να οξυνθούν λόγω της αύξησης των μεταπτυχιακών προγραμμάτων και της γενικότερης μεγέθυνσης του Πανεπιστημίου. Επιπλέον, παρατηρούνται μεγάλες ελλείψεις σε γραφειακούς χώρους για τα νέα μέλη ΔΕΠ, ερευνητές/ριες και υποψηφίους/ες διδάκτορες.

Η βραχυπρόθεσμη στρατηγική ανάπτυξης του Τμήματος Γεωγραφίας του Χαροκοπείου Πανεπιστημίου στοχεύει στην αποτελεσματική αξιοποίηση των διαθέσιμων πόρων για την υλοποίηση αναπτυξιακών δράσεων. Το μεσοπρόθεσμο όραμα του Τμήματος είναι να εδραιώσει τη Γεωγραφία ως επιστημονικό πεδίο κομβικής σημασίας στην ακαδημαϊκή κοινότητα και την ελληνική κοινωνία, αναδεικνύοντας το Τμήμα Γεωγραφίας του ΧΠ σε πρότυπο εκπαιδευτικό και ερευνητικό φορέα που θα ανταποκρίνεται στις ανάγκες της σύγχρονης κοινωνίας.

Η προώθηση των δράσεων και η επίτευξη των στρατηγικών στόχων απαιτούν τη στήριξη του Ιδρύματος, καθώς και συνεργασίες με άλλα Τμήματα της Σχολής και του Πανεπιστημίου, ακαδημαϊκούς και ερευνητικούς φορείς, καθώς και φορείς της κοινωνίας και της Πολιτείας. Οι στόχοι του Τμήματος εναρμονίζονται πλήρως με τους γενικούς στόχους του Στρατηγικού Σχεδίου της Σχολής και του Πανεπιστημίου, με την ενίσχυση της έρευνας, της διεθνοποίησης, της εξωστρέφειας και της βιωσιμότητας να αποτελούν πρωταρχικούς στόχους.

Ο Στρατηγικός Σχεδιασμός του Τμήματος Γεωγραφίας για την περίοδο 2024-28 εστιάζει σε τέσσερις κεντρικούς άξονες στόχους:

1. Ακαδημαϊκή ανάπτυξη (Προπτυχιακή και Μεταπτυχιακή Εκπαίδευση, Διδακτορικές Σπουδές)
2. Στελέχωση και υποδομές
3. Προώθηση της έρευνας και χρηματοδότησης
4. Ενίσχυση της προβολής και εξωστρέφειας.

Είναι προφανές ότι οι τέσσερις αυτοί άξονες είναι αλληλένδετοι, με σημαντικές αλληλοεπικαλύψεις και συμπληρωματικότητες.

Βασικό εργαλείο για τη διαμόρφωση των στρατηγικών στόχων είναι η αξιολόγηση των Δυνατών και Αδύνατων σημείων του Τμήματος, καθώς και των Ευκαιριών και Απειλών που προκύπτουν από το σύγχρονο εξωτερικό περιβάλλον. Στη συνέχεια, θα παρουσιαστούν ανά κεντρικό άξονα στόχο:

- Τα εσωτερικά χαρακτηριστικά του Τμήματος (Δυνατά και Αδύνατα Σημεία) και του εξωτερικού περιβάλλοντος (Ευκαιρίες και Απειλές).
- Οι εξειδικευμένες δράσεις που προγραμματίζονται για την εκπλήρωση των κεντρικών στόχων του Στρατηγικού Σχεδιασμού.
- Οι ποσοτικοί δείκτες που θα παρακολουθούν την πορεία των δράσεων.

3.1 Ακαδημαϊκή Ανάπτυξη

S Δυνατά Σημεία	W Αδύνατα Σημεία	O Ευκαιρίες	T Απειλές
Προπτυχιακές Σπουδές - Σύγχρονο Πρόγραμμα Σπουδών το οποίο ανανεώνεται συχνά. - Υψηλός βαθμός διεπιστημονικότητας και διαθεματικότητας μεταξύ των μαθημάτων. - Μεγάλος αριθμός μαθημάτων επιλογής - Ικανοποιητικός αριθμός μαθημάτων που συνδυάζουν θεωρία και εργαστηριακή άσκηση. - Δυνατότητα Πρακτικής Άσκησης σε φορείς του Δημόσιου και Ιδιωτικού τομέα. - Πολύ καλή επικοινωνία μελών ΔΕΠ και ΕΔΙΠ με το φοιτητικό δυναμικό. - Οργάνωση εκπαιδευτικών εκδρομών. - Άριστες εξωτερικές αξιολογήσεις του προγράμματος. - Υψηλή βαθμολογία αξιολόγησης των μελών ΔΕΠ από το φοιτητικό δυναμικό. - Μαθησιακή υποστήριξη φοιτητ(ών)/ριών με μαθησιακές δυσκολίες και αναπηρίες.	- Χαμηλό επίπεδο γνώσεων σημαντικού αριθμού φοιτητών/ριών λόγω χαμηλής βάσης εισαγωγής. - Καθορισμός υψηλού αριθμού εισακτέων από το Υπουργείο Παιδείας με συνέπειες την περαιτέρω μείωση της βάσης εισαγωγής και αύξηση των αναγκών για διδάσκοντες/ουσες και υποδομές. - Σχετικά υψηλή μέση διάρκεια φοίτησης. - Σχετικά χαμηλοί ρυθμοί αποφοίτησης. - - Αυξημένο διδακτικό έργο για μέλη ΔΕΠ ιδίως σε εργαστηριακά μαθήματα.	- Αυξανόμενη σημασία του αντικειμένου της Γεωγραφίας λόγω των σύγχρονων εθνικών και ευρωπαϊκών και παγκόσμιων προκλήσεων. - Προσέλκυση ικανού αριθμού φοιτητών/τριών λόγω της κεντρικής γεωγραφικής θέσης του Πανεπιστημίου. - Η προοπτική πρόσληψης Γεωγράφων εκπαιδευτικών στη βασική και μέση εκπαίδευση θα αναβάθμιζε σημαντικά τις προοπτικές των αποφοίτων του Τμήματος. - Δυνατότητες συμμετοχής σε ερευνητικά έργα σε καθεστώς πλήρους απασχόλησης.	- Δυσκολία απασχόλησης των αποφοίτων σε συναφείς ειδικότητες λόγω γενικότερων προβλημάτων της αγοράς εργασίας στην Ελλάδα. - Πλημελής παρακολούθηση των μαθημάτων ή/και εγκατάλειψη των σπουδών λόγω οικονομικών προβλημάτων που αντιμετωπίζουν πολλοί φοιτητές/ριες. - Ορισμένοι φορείς υποδοχής δεν εξασφαλίζουν πάντα τους μαθησιακούς στόχους της Πρακτικής Άσκησης.

S Δυνατά Σημεία	W Αδύνατα Σημεία	O Ευκαιρίες	T Απειλές
Μεταπτυχιακές Σπουδές - Σύγχρονες κατευθύνσεις έρευνας. - Παροχή υψηλού επιπέδου υπηρεσιών εκπαίδευσης. Συμμετοχή εγχώριων και αλλοδαπών ερευνητών/ριών με διαλέξεις. - Η πλειοψηφία των φοιτητών/ριων προέρχονται από άλλα ΑΕΙ. - Πηγή χρηματοδότησης βασικών αναγκών του Τμήματος. - Κατάληψη από απόφοιτους/ες σημαντικών θέσεων ευθύνης. - Συνέχιση σπουδών σημαντικού αριθμού αποφοίτων σε διδακτορικό επίπεδο. - Συνεργασία με επίλεκτους φορείς Πρακτικής Άσκησης.	- Σημαντικές καθυστερήσεις στην ολοκλήρωση των σπουδών για μεγάλο μέρος των φοιτητών/ριων. - Μικρό χρηματικό ποσό αποζημίωσης για την Πρακτική Άσκηση. - Απροθυμία συμμετοχής σημαντικού αριθμού φοιτητών/τριών σε εκδηλώσεις (ημερίδες, σεμινάρια, κ.ά.).	- Σημαντικές ειδικεύσεις της Γεωγραφίας έχουν αποκτήσει επικαιρότητα και προσφέρονται για τη δημιουργία νέων ΠΜΣ ικανών να προσελκύσουν μεγάλο αριθμό υποψηφίων φοιτητών/ριών. - Η δυνατότητα οργάνωσης υβριδικών ΠΜΣ θα προσελκύσει αποφοιτους/ες εκτός της Αθήνας. - Η δημιουργία διδρυματικών και αγγλόφωνων ΠΜΣ θα αυξήσει την εξωστρέφεια και θα ισχυροποιήσει τη θέση του Τμήματος στο χάρτη της ανώτατης εκπαίδευσης της χώρας. - Η ύπαρξη Θερινών Σχολείων που απευθύνονται σε μεταπτυχιακούς και διδακτορικούς φοιτητες/ριες αυξάνει το κύρος και την εξωστρέφεια των ΠΜΣ και ΠΠΣ.	- Μεγάλος αριθμός νέων ανταγωνιστικών μεταπτυχιακών προγραμμάτων. - Το δυσμενές οικονομικό περιβάλλον είναι αποτρεπτικό για δυνητικούς υποψηφίους/ες. - Δυσκολία ολοκλήρωσης των σπουδών ορισμένων μεταπτυχιακών φοιτητών, φοιτητριών και υποψηφίων διδασκόντων λόγω εργασιακού φόρτου.

S Δυνατά Σημεία	W Αδύνατα Σημεία	O Ευκαιρίες	T Απειλές
Διδακτορικές σπουδές - Το Τμήμα προσελκύει σημαντικό αριθμό υποψηφίων διδασκόντων. - Οι περισσότεροι/ες ΥΔ είναι απόφοιτοι άλλων ΑΕΙ.	- Μεγάλο ποσοστό ανενεργών Υ/Δ. - Έλλειψη χώρων για την εγκατάσταση υποψηφίων διδασκόντων. - Ένας μικρός αριθμός ΥΔ έχουν σταθερή παρουσία στο Τμήμα. - Ένας μικρός αριθμός ΥΔ είναι κάτοχοι υποτροφίας ή απασχολούνται σε χρηματοδοτούμενα προγράμματα.	- Δυνατότητα εκπόνησης διατριβών με συνεπίβλεψη με μέλη ΔΕΠ ελληνικών και αλλοδαπών ΑΕΙ. - Δυνατότητες συμμετοχής σε ερευνητικά έργα σε καθεστώς πλήρους απασχόλησης.	- Δυσκολία ολοκλήρωσης των σπουδών ορισμένων μεταπτυχιακών φοιτητών, φοιτητριών και υποψηφίων διδασκόντων λόγω εργασιακού φόρτου. - Περιορισμένες ευκαιρίες παροχής υποτροφίας για διδακτορικές σπουδές.

Η Ακαδημαϊκή ανάπτυξη του Τμήματος Γεωγραφίας και στους τρεις κύκλους σπουδών σχετίζεται με τη συστηματική ανανέωση των προγραμμάτων σπουδών και των μεθόδων διδασκαλίας, την ανάπτυξη νέων μεταπτυχιακών προγραμμάτων, την περαιτέρω ενίσχυση της ψηφιοποίησης της εκπαιδευτικής διαδικασίας και της κινητικότητας φοιτητών/τριών και διδασκόντων/ουσών και τη σύνδεση των σπουδών με την αγορά εργασίας. Οι άμεσες δράσεις που αναμένεται να βοηθήσουν την ακαδημαϊκή ανάπτυξη του Τμήματος ομαδοποιούνται στις παρακάτω επτά κατηγορίες:

α) Περαιτέρω εκσυγχρονισμός και αναβάθμιση του Προγράμματος Προπτυχιακών Σπουδών του Τμήματος. Προς την κατεύθυνση αυτή εργάζονται συστηματικά οι σχετικές επιτροπές του Τμήματος. Όπως αναφέρεται στον Εσωτερικό Κανονισμό του Προγράμματος Προπτυχιακών Σπουδών κάθε δύο έτη το Πρόγραμμα Σπουδών αναθεωρείται και προσαρμόζεται ακολουθώντας συγκεκριμένη διαδικασία. Στη διάρκεια της τελευταίας τριετίας ο αριθμός και η σύνθεση των μελών ΔΕΠ έχει ανανεωθεί σημαντικά. Τρία (3) μέλη ΔΕΠ έχουν συνταξιοδοτηθεί, ενώ πέντε (5) νέα μέλη έχουν ήδη διοριστεί και επίκειται ο διορισμός δυο ακόμη νέων μελών. Η επόμενη λοιπόν επικαιροποίηση και αναθεώρηση του προγράμματος προπτυχιακών σπουδών θα υπηρετήσει την προσαρμογή του στις νέες τάσεις στο επιστημονικό πεδίο της Γεωγραφίας και τις γενικότερες εξελίξεις ως προς τις παγκόσμιες γεωγραφικές προκλήσεις με αξιοποίηση των ειδικεύσεων και δεξιοτήτων των νέων μελών ΔΕΠ.

β) Δημιουργία νέων προγραμμάτων μεταπτυχιακών σπουδών. Το ΠΜΣ του Τμήματος λειτουργεί επιτυχώς από το 2005, όπως πιστοποιούν οι Εκθέσεις των εξωτερικών αξιολογητών. Οι συνθήκες είναι ώριμες για την επέκταση σε νέα, στοχευμένα προγράμματα. Ήδη ξεκίνησε η διαβούλευση μεταξύ των μελών ΔΕΠ για τον καθορισμό του περιεχομένου, στόχων και όρων λειτουργίας νέων προγραμμάτων. Από το ακαδημαϊκό έτος 2025-2026, το Τμήμα Γεωγραφίας του Χαροκοπείου Πανεπιστημίου θα προσφέρει νέο ΠΜΣ με τίτλο «Κλιματική Κρίση, Κίνδυνοι και Καταστροφές». Το ΠΜΣ στοχεύει στην εξειδίκευση επιστημόνων για τη διαχείριση και διακυβέρνηση κινδύνων και κρίσεων, την επικαιροποίηση γνώσεων επαγγελματιών και την ανάπτυξη έρευνας στους τομείς αυτούς.

γ) Αναβάθμιση και ενίσχυση της διδακτορικής έρευνας. Ένας σημαντικός αριθμός διδακτορικών διατριβών εκπονούνται ήδη στο Τμήμα Γεωγραφίας. Ένας περιορισμένος αριθμός υποψηφίων διδασκόντων είναι κάτοχοι υποτροφιών ή/και απασχολούνται σε ερευνητικά προγράμματα. Το Τμήμα επιχειρεί να αναβαθμίσει τις διδακτορική έρευνα μέσω ειδικά σχεδιασμένων μεθόδων παρακολούθησης της ερευνητικής προόδου των Υ.Δ. (π.χ. ετήσιες εκθέσεις, διοργάνωση ημερίδων και σεμιναρίων). Επίσης προτίθεται να εναρμονίσει τον Κανονισμό Διδακτορικών Σπουδών με τις διατάξεις του νέου νόμου για τα ΑΕΙ και να αυξήσει τον αριθμό διδακτορικών διατριβών με συνεπίβλεψη με μέλη ΔΕΠ αλλοδαπών και άλλων ελληνικών Πανεπιστημίων.

δ) Εξετάζεται θετικά και διερευνάται η λειτουργία θερινών σχολείων σε εξειδικευμένους τομείς της Γεωγραφίας για την προσέλκυση εγχώριων και αλλοδαπών φοιτητών/ριών. Τα θερινά σχολεία θα στοχεύουν στην προσέλκυση εγχώριων και αλλοδαπών φοιτητών/ριών, προσφέροντάς τους τη δυνατότητα να αποκτήσουν εξειδικευμένες γνώσεις και δεξιότητες σε σημαντικούς τομείς της επιστήμης. Η οργάνωσή τους θα παρέχει μια δυναμική πλατφόρμα για την ενίσχυση της εκπαιδευτικής και ερευνητικής εμπειρίας, δημιουργώντας νέες ευκαιρίες συνεργασίας με διεθνείς ακαδημαϊκούς φορείς. Η δράση αυτή συνδέεται άμεσα με τον στρατηγικό σχεδιασμό του Πανεπιστημίου, ενισχύοντας την εξωστρέφεια και τη διεθνή του παρουσία.

ε) Η διενέργεια ολιγοήμερων εκπαιδευτικών εκδρομών/επισκέψεων στο πεδίο αποτελούν απαραίτητες συμπληρωματικές εκπαιδευτικές διαδικασίες στο πλαίσιο ενός Τμήματος Γεωγραφίας. Ήδη από το ακαδημαϊκό έτος 2011- 2012 το πρόγραμμα προπτυχιακών σπουδών εμπλουτίστηκε με μαθήματα στα οποία οι εκδρομές και η εργασία πεδίου αποτελούν αναπόσπαστο μέρος της εκπαιδευτικής διαδικασίας. Πρέπει να σημειωθεί ότι η υλοποίηση αυτών των δραστηριοτήτων, προς το παρόν, είναι εξαιρετικά υποβαθμισμένη εφόσον εξαρτάται άμεσα από τη δυνατότητα χρηματοδοτικής υποστήριξης από τον προϋπολογισμό του Πανεπιστημίου. Ωστόσο, οι εκπαιδευτικές εκδρομές είναι απαραίτητο συστατικό της εκπαιδευτικής διαδικασίας σε ένα Τμήμα Γεωγραφίας.

στ) Η Πρακτική Άσκηση φοιτητών/ριων σε φορείς του δημόσιου και ιδιωτικού τομέα εφαρμόζεται στο Τμήμα με επιτυχία. Κάθε ακαδημαϊκό έτος, σημαντικός αριθμός φοιτητών/ριών επιθυμούν να πραγματοποιήσουν Πρακτική Άσκηση και επωφελούνται από την επαφή τους με την αγορά εργασίας. Το Τμήμα επιθυμεί να συνεχίσει να παρέχει τη δυνατότητα Πρακτικής Άσκησης σε υψηλό αριθμό φοιτητών/τριών και εφαρμόζει κριτήρια επιλογής των φορέων υποδοχής ώστε να διασφαλίσει την ομαλή ένταξη των φοιτητών/τριών στο εργασιακό περιβάλλον και τη συνάφεια της άσκησης με το περιεχόμενο των σπουδών Γεωγραφίας. Σχετικά πρόσφατα προσφέρθηκε δυνατότητα Πρακτικής Άσκησης και σε μεταπτυχιακούς φοιτητές/τριες.

ζ) Ενέργειες με στόχευση τη μείωση του χρόνου αποφοίτησης τόσο σε προπτυχιακό, όσο και σε μεταπτυχιακό επίπεδο. Σε αυτή την κατεύθυνση εντάσσεται η ενθάρρυνση ενδιάμεσων εξετάσεων / προόδου, η ενεργή εμπλοκή των φοιτητών/ριών στα μαθήματα με την εκπόνηση εργασιών / projects, η διενέργεια εμβόλιμων εξετάσεων για τους επί πτυχίω φοιτητές/ριες, κλπ. Σημειώνεται ότι η υλοποίηση του παραπάνω στόχου με την αντίστοιχες ενέργειες θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη την παράλληλη διατήρηση της παρεχόμενης ποιότητας των σπουδών.

3.2 Στελέχωση – Υποδομές

S Δυνατά Σημεία	W Αδύνατα Σημεία	O Ευκαιρίες	T Απειλές
Στελέχωση - Υψηλού επιπέδου ακαδημαϊκό προσωπικό με αξιόλογη διδακτική και ερευνητική δραστηριότητα και έντονη εξωστρέφεια. - Αρκετά καλή αναλογία νέων σε ηλικία μελών ΔΕΠ που πλαισιώνονται από μεγαλύτερης ηλικίας και πιο έμπειρα μέλη. - Υψηλός βαθμός	- Συχνές μετακινήσεις του διοικητικού Προσωπικού (π.χ. Γραμματεία). - Έλλειψη προσωπικού ΕΔΙΠ/ΕΤΕΠ σε βασικές ειδικότητες. - Υψηλό εκπαιδευτικό και διοικητικό φορτίο των μελών ΔΕΠ.	- Ευκαιρίες κινητικότητας διδακτικού προσωπικού. - Δυνατότητα φιλοξενίας επισκεπτών καθηγητών. - Σημαντική αύξηση του αριθμού των μελών ΔΕΠ την τελευταία τριετία.	- Υποστελέχωση σε μόνιμο διοικητικό προσωπικό λόγω μειωμένων προσλήψεων. - Δυσκολία προσέλκυσης των ελλήνων επιστημόνων του εξωτερικού λόγω του δυσμενούς οικονομικού περιβάλλοντος και της υποχρηματοδότησης.

αξιολόγησης των μελών ΔΕΠ από το φοιτητικό δυναμικό. - Υψηλό επίπεδο γραμματειακής υποστήριξης του φοιτητικού δυναμικού. Υποδομές - Υψηλού επιπέδου κτηριακές υποδομές. - Ευρεία χρήση των Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών (ΤΠΕ) τόσο στη διδακτική όσο και στην (e-class και e-studies). ερευνητική διαδικασία.	- Ελλείψεις σε αίθουσες διδασκαλίας και γραφεία. - Μη ικανοποιητική συντήρηση της υπάρχουσας υποδομής. - Η έλλειψη προσωπικού ως αποτέλεσμα της οικονομικής κρίσης.	- Καθυστερήσεις στην επέκταση των κτιριακών υποδομών του Πανεπιστημίου. - Ελλιπής συντήρηση εργαστηριακού εξοπλισμού λόγω έλλειψης οικονομικών πόρων. - Αδυναμία των θεσμών της κοινωνίας και της πολιτείας να αναγνωρίσουν την αξία και χρησιμότητα της Γεωγραφίας ως υπόβαθρο για την υποστήριξη πολιτικών σε διάφορους τομείς.
--	--	--

Το Τμήμα Γεωγραφίας του Χαροκοπείου Πανεπιστημίου διαθέτει υψηλού επιπέδου ακαδημαϊκό προσωπικό με αξιόλογη διδακτική και ερευνητική δραστηριότητα. Επίπλέον, οι γενικότερες υποδομές του Πανεπιστημίου, όπως είναι η Βιβλιοθήκη, το σύγχρονο δίκτυο πληροφοριακών συστημάτων, οι αίθουσες διδασκαλίας και εργαστηρίων, κτλ. αποτελούν σημαντικά πλεονεκτήματα για την ερευνητική αλλά και τη διδακτική πορεία του Τμήματος. Οι βραχυπρόθεσμες δράσεις που αναμένεται να διευκολύνουν και να ενισχύσουν τη διδακτική και ερευνητική δραστηριότητα συνοψίζονται στις παρακάτω:

α) Το Τμήμα είναι πρόθυμο να φιλοξενήσει στις εγκαταστάσεις του *Επισκέπτες/ριες Καθηγητές/ριες ή/και Ερευνητές/ριες* από αλλοδαπά ΑΕΙ και ερευνητικούς φορείς, οι οποίοι/ες θα αναπτύξουν συνεργασίες και δικτυώσεις με μέλη ΔΕΠ, ερευνητές/ριες και υποψήφιους/ες διδάκτορες και θα γνωστοποιήσουν την έρευνα τους με διαλέξεις και σεμινάρια.

β) Η αξιοποίηση των νέων τεχνολογιών για εκπαιδευτικούς σκοπούς αποτελεί προτεραιότητα του Τμήματος. Η εκδήλωση της πανδημίας επιτάχυνε και αναβάθμισε την παροχή ψηφιακών υπηρεσιών εκπαίδευσης από το Τμήμα και δημιούργησε ένα σημαντικό απόθεμα τεχνογνωσίας μεταξύ των διδασκόντων/ουσών. Η ηλεκτρονική πλατφόρμα τηλεκπαίδευσης e-class και η ψηφιοποίηση διδακτικού υλικού και διαλέξεων εφαρμόζονται με επιτυχία και συμπληρώνουν και εμπλουτίζουν

την εκπαιδευτική διαδικασία. Έχουν ήδη υλοποιηθεί δράσεις παραγωγής οπτικοακουστικού εκπαιδευτικού υλικού (π.χ. βιντεοσκοπημένα μαθήματα) τα οποία υποστηρίζουν την εκπαιδευτική διαδικασία. Αυτήν την περίοδο εξετάζεται η δημιουργία διαδικτυακών ή/και υβριδικών μαθημάτων κυρίως σε μεταπτυχιακό επίπεδο, με στόχο τη διεύρυνση της εμβέλειας και την αύξηση της διείσδυσης των ΠΜΣ σε νέες ομάδες δυνητικών μεταπτυχιακών φοιτητών/ριών.

3.3 Έρευνα και χρηματοδότηση

S Δυνατά Σημεία	W Αδύνατα Σημεία	O Ευκαιρίες	T Απειλές
- Διεξαγωγή έρευνας υψηλού επιπέδου σχεδόν σε όλες τις βασικές θεματικές της Γεωγραφίας. - Σημαντική χρηματοδότηση από εθνικούς και ευρωπαϊκούς φορείς για έργα έρευνας. - Ικανοποιητική συμμετοχή σε διεθνή ανταγωνιστικά ερευνητικά προγράμματα. - Υψηλή διεθνής αποδοχή και απήχηση του ερευνητικού έργου (citations) των μελών ΔΕΠ του Τμήματος. - Ενεργή συμμετοχή του μεταπτυχιακού φοιτητικού δυναμικού και υποψηφίων διδακτόρων στις ερευνητικές δραστηριότητες του Τμήματος. - Προμήθεια καινοτόμου τεχνολογικού εξοπλισμού	- Αν και έχουν ενισχυθεί σε σχέση με το παρελθόν, δεν υπάρχουν συστηματικές ερευνητικές συνέργιες και συνεργασίες σε διαθεματικά πεδία μεταξύ των μελών ΔΕΠ του Τμήματος. - Απουσία μηχανισμού υποστήριξης των ερευνητικών προγραμμάτων σε διοικητικό επίπεδο. - Ελλειψη χώρων για την εργασία των ερευνητών/ριών - Δεν υπάρχουν θεσμοθετημένα ερευνητικά εργαστήρια.	- Πολλαπλές πηγές χρηματοδότησης εθνικών και ευρωπαϊκών ερευνητικών προγραμμάτων. - Προώθηση της έρευνας με ενίσχυση συνεργασιών σε αντικείμενα αιχμής με ιδρύματα του εξωτερικού. - Καλύτερη και συχνότερη επαφή με παραγωγικούς φορείς ώστε να αξιοποιούνται τα αποτελέσματα της ερευνητικής δραστηριότητας. -- Προσέλκυση επισκεπτών ερευνητών υψηλού επιπέδου.	- Το γραφειοκρατικό πλαίσιο λειτουργίας των ΕΛΚΕ. - Το συνεχώς μεταβαλλόμενο θεσμικό και οικονομικό περιβάλλον λειτουργίας του Πανεπιστημίου και του ΕΛΚΕ. - Η έλλειψη σταθερής εθνικής χρηματοδότησης για ερευνητικά προγράμματα και άλλες ερευνητικές δραστηριότητες. - Απώλειες προσωπικού (μέλη ΔΕΠ) σε άλλα ιδρύματα ή στην αγορά εργασίας. - Προβλήματα σχετικά με την επαρκή συντήρηση/βιωσιμότητα του τεχνολογικού εξοπλισμού και την εκμετάλλευση ερευνητικών αποτελεσμάτων.

Στο Τμήμα πραγματοποιείται έρευνα υψηλού επιπέδου στις βασικές θεματικές ενότητες της Γεωγραφίας. Με αυτό τον τρόπο το Τμήμα αποκτά πρόσβαση σε νέα γνώση η οποία είναι επωφελής

για την ανάπτυξή του, στο βαθμό μάλιστα που τα αποτελέσματα της έρευνας εισέρχονται με δημιουργικό τρόπο και στην εκπαιδευτική διαδικασία. Στόχος είναι η ενίσχυση της ανάπτυξης ερευνητικών συνεργασιών σε σταθερή βάση και η αμοιβαία ανταλλαγή και ο εμπλουτισμός γνώσεων και δεξιοτήτων. Μέλη ΔΕΠ του Τμήματος συντονίζουν ή /και συμμετέχουν σε ερευνητικές ομάδες που υλοποιούν έρευνα που χρηματοδοτείται από διάφορες πηγές. Κατά κύριο λόγο πρόκειται για διακρατικές ομάδες που συμμετέχουν σε ανταγωνιστικά ευρωπαϊκά προγράμματα. Επίσης υλοποιούνται προγράμματα που χρηματοδοτούνται από εγχώριες πηγές, κυρίως από το δημόσιο τομέα, και σε μικρότερο βαθμό από τον ιδιωτικό, ενώ μικρό μόνο μέρος της έρευνας χρηματοδοτείται και από σχετικό πρόγραμμα του Ιδρύματος.

Η ερευνητική δραστηριότητα προωθεί τη διεθνοποίηση του Τμήματος εφόσον σε μεγάλο βαθμό πραγματοποιείται σε συνεργασία με Πανεπιστήμια και Ερευνητικούς Φορείς του εξωτερικού. Οι διεθνείς συνεργασίες διαμορφώνονται σε επίπεδο μελών ΔΕΠ, ή ομάδων μελών ΔΕΠ και συμπεριλαμβάνουν στελέχη άλλων ιδρυμάτων στο πλαίσιο ερευνητικών προγραμμάτων, συνεπιβλέψεων και εξετάσεων διδακτορικών διατριβών, αλλά και μνημονίων συνεργασίας. Οι βραχυπρόθεσμες δράσεις που αναμένεται να διευκολύνουν και να ενισχύσουν την ερευνητική δραστηριότητα συνοψίζονται στις παρακάτω:

α) Δικτύωση με εγχώριες και διεθνείς ερευνητικές ομάδες για τη συνέχιση και ενίσχυση της ερευνητικής δραστηριότητας. Η προώθηση της έρευνας θα ενθαρρυνθεί ιδιαίτερα με τη δικτύωση του Τμήματος και των μελών του με διεθνείς ερευνητικούς/ές φορείς και ομάδες αλλά και με τη μεγαλύτερη εσωτερική ενίσχυση της έρευνας με δράσεις του Τμήματος αλλά και του Πανεπιστημίου.

β) Η θεσμική ίδρυση Εργαστηρίων του Τμήματος Γεωγραφίας με βάση τα κύρια αντικείμενα τα οποία θεραπεύονται στο Τμήμα αναμένεται να ενισχύσει ακόμη περισσότερο την ερευνητική δραστηριότητα. Τα εργαστήρια πρέπει να αποκτήσουν κατάλληλες υποδομές για την εγκατάσταση του εξοπλισμού και την παροχή γραφειακών χώρων σε ερευνητές/ριες και υποψήφιους/ες διδάκτορες ώστε να δημιουργηθούν ισχυρές κοινότητες νέων επιστημόνων με μέλη ΔΕΠ του Τμήματος.

δ) Προώθηση της μεταδιδακτορικής έρευνας. Η πρόσφατη ψήφιση Κανονισμού Χρηματοδοτούμενης Μεταδιδακτορικής Έρευνας αναμένεται να προσελκύσει νέους/ες επιστήμονες που θα αναβαθμίσουν την ερευνητική δραστηριότητα του Τμήματος και θα ενταχθούν σε υφιστάμενες ερευνητικές ομάδες.

η) Αξιοποίηση παλαιών και νέων ερευνητικών δικτύων για την υπογραφή πρωτοκόλλων συνεργασίας (π.χ. διεθνείς επιστημονικές εταιρείες, ερευνητικά κέντρα, πανεπιστήμια κτλ.). Το Τμήμα έχει ήδη συνάψει ανάλογες συνεργασίες – πολλές φορές και μέσα στο πλαίσιο σχετικών μνημονίων συνεργασίας - με μια σειρά εγχώριων (π.χ. Ινστιτούτο Ιστορικών Ερευνών του Εθνικού Ιδρύματος Ερευνών, ΕΚΚΕ, WWF, ΓΥΣ, ΕΛΚΕΘΕ, ΜΑΙΧ, Πυροσβεστική Ακαδημία κλπ) και διεθνών (π.χ. SRA-E, AGILE, iMnet) φορέων. Στο σημείο αυτό πρέπει να σημειωθεί ότι το Τμήμα συμμετέχει ενεργά στις πρωτοβουλίες του ΥΠΕΠΘ για δημιουργία διεθνών συνεργασιών.

θ) Η συγγραφική δραστηριότητα των μελών του Τμήματος τα τελευταία έτη είναι ιδιαίτερα ικανοποιητική. Σταθερή επιδίωξη για το μέλλον αποτελεί η συνέχιση του υψηλού ρυθμού δημοσιεύσεων. Θα πρέπει να επισημανθεί ότι στόχευση του Τμήματος είναι να υποστηριχθεί και η συγγραφική δραστηριότητα των υποψηφίων διδασκόντων και μεταπτυχιακών φοιτητών/ριών.

3.4 Εξωστρέφεια –Σύνδεση με την Κοινωνία – Διεθνοποίηση

S Δυνατά Σημεία	W Αδύνατα Σημεία	O Ευκαιρίες	T Απειλές
- Συνεργασίες με εγχώριους και διεθνείς επιστημονικούς και κοινωνικούς φορείς. - Ενεργές σελίδες σε μέσα κοινωνικής δικτύωσης. - Υψηλή κινητικότητα μελών ΔΕΠ σε ιδρύματα του εξωτερικού. - Υψηλός αριθμός εισερχόμενων φοιτητών/ριών Erasmus. - Προσφορά αγγλόφωνων μαθημάτων στο ΠΠΣ και ΠΜΣ. - Δυνατότητα κινητικότητας φοιτητών/ριών μας σε ένα ευρύ δίκτυο εταίρων Erasmus.	-Ανεπαρκής προβολή των προγραμμάτων σπουδών του Τμήματος. - Περιορισμένη αλληλεπίδραση με την τοπική κοινωνία και μη συστηματική διάχυση/αλληλεπίδραση με σχολεία και άλλους φορείς. - Μικρός αριθμός προσφερόμενων προγραμμάτων δια βίου μάθησης, εξαιτίας της μη ικανοποιητικής λειτουργίας του ΚΕΔΙΒΙΜ. - Ανάγκη για αναβάθμιση του ιστότοπου του Τμήματος.	- Ενίσχυση των δεσμών με υφιστάμενους φορείς και ανάπτυξη σχέσεων με νέους. - Αύξηση του αριθμού προγραμμάτων Εκπαίδευσης και Δια Βίου Μάθησης σε τομείς υψηλής ζήτησης και εκπαιδευτικού ενδιαφέροντος από κοινωνικές και επαγγελματικές ομάδες.	- Μείωση των μετακινήσεων των μελών ΔΕΠ για συνέδρια και άλλες ερευνητικές δραστηριότητες λόγω Περιορισμένης χρηματοδότησης. - Το αντικείμενο των Σπουδών Γεωγραφίας και οι επαγγελματικές προοπτικές των Γεωγράφων δεν είναι γνωστά σε μεγάλο μέρος της ελληνικής κοινωνίας.

Το Τμήμα Γεωγραφίας του Χαροκοπείου Πανεπιστημίου έχει πλέον αποκτήσει σημαντική απήχηση σε εθνικό επίπεδο - αλλά και διεθνώς - η οποία επιδιώκεται να διευρυνθεί περαιτέρω. Η ενίσχυση της αναγνωρησιμότητας του και η ενίσχυση της εξωστρέφειας προβλέπεται να πραγματοποιηθεί από τις παρακάτω δράσεις:

α) Οι ενέργειες για τη βελτίωση στον τομέα της επικοινωνίας και προβολής του Τμήματος και της γνωστοποίησης του έργου του θα ενταθούν. Η επικαιροποίηση και ο εμπλουτισμός του διαδικτυακού τόπου του Τμήματος και η προσπάθεια διαρκούς και συνεχούς ανανέωσης του υλικού του αποτελούν ενέργειες προς την κατεύθυνση αυτή. Επίσης, σχετικά πρόσφατα, το Τμήμα απέκτησε παρουσία στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης τα οποία αποτελούν σημαντικό βήμα για τη γνωστοποίηση της δραστηριότητας του σε ένα ευρύτερο κοινό και διατηρούν τους δεσμούς των κοινοτήτων των φοιτητών/τριών και των αποφοίτων.

β) Επικοινωνία και προβολή της φυσιογνωμίας του Τμήματος στους/στις μαθητές/μαθήτριες των σχολείων της χώρας μέσω συστηματικής ενημέρωσης για το περιεχόμενο των σπουδών Γεωγραφίας και τις προοπτικές των φοιτητών/τριών που σπουδάζουν στο Τμήμα.

γ) Παρεμβάσεις με άρθρα στον τύπο για ζητήματα ευρύτερου κοινωνικού ενδιαφέροντος τα οποία άπτονται του αντικειμένου της Γεωγραφίας, και η διοργάνωση ημερίδων με γεωγραφική θεματολογία ευρύτερου ενδιαφέροντος αποτελούν παραδείγματα ενεργειών προς αυτή την κατεύθυνση σε βραχυπρόθεσμο επίπεδο.

δ) Δικτύωση με θεσμούς της κοινωνίας και της Πολιτείας για την από κοινού αναζήτηση ζητημάτων έρευνας που εξυπηρετούν πραγματικές ανάγκες της κοινωνίας και της Πολιτείας. Το Τμήμα έχει ήδη συνάψει συνεργασίες με κοινωνικούς, πολιτιστικούς και παραγωγικούς φορείς (π.χ. Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης, Μη Κυβερνητικές Οργανώσεις, Επαγγελματικοί φορείς, Επιμελητήρια, κτλ) και προτίθεται να τις επεκτείνει.

ε) Ενίσχυση των δεσμών που ήδη υπάρχουν με το άλλο Τμήμα της Σχολής Περιβάλλοντος, Γεωγραφίας και Εφαρμοσμένων Οικονομικών (Τμήμα Οικονομίας και Βιώσιμης Ανάπτυξης) σε εκπαιδευτικό, ακαδημαϊκό και ερευνητικό επίπεδο καθώς και με τα υπόλοιπα Τμήματα του Χαροκοπείου Πανεπιστημίου.

ζ) Συνεργασία με το Τμήμα Γεωγραφίας του Πανεπιστημίου του Αιγαίου και την Ένωση Ελλήνων Γεωγράφων για την προώθηση επαγγελματικών δικαιωμάτων και την αναζήτηση διεξόδων στην αγορά εργασίας των αποφοίτων του Τμήματος.

η) Σύνδεση του Τμήματος και ενίσχυση των δεσμών με τους αποφοίτους των προπτυχιακών και μεταπτυχιακών προγραμμάτων με παράλληλη στήριξη των προοπτικών τους για επαγγελματική αποκατάσταση. Δημιουργία μηχανισμού συστηματικής παρακολουθήσης της επαγγελματικής πορείας του φοιτητικού δυναμικού αλλά και των αναγκών της αγοράς εργασίας.

ζ) Η διοργάνωση, σε σταθερή βάση, διεθνούς επιστημονικού συνεδρίου στη θεματική της Γεωγραφίας και εξειδικευμένων ημερίδων θα αποτελούσε ένα ακόμα ισχυρό μέσο προώθησης της ταυτότητας και θα ενίσχυε την απήχηση του Τμήματος στην ελληνική και διεθνή επιστημονική κοινότητα. Η εμπειρία από προηγούμενες παρόμοιες δράσεις του Τμήματος στα πλαίσια των οποίων διοργάνωσε και φιλοξένησε με επιτυχία αρκετά ελληνικά και διεθνή, σημαντικού επιστημονικού κύρους, συνέδρια και ημερίδες δείχνει ότι τόσο η τεχνογνωσία, όσο και οι υποδομές του Τμήματος είναι υψηλού επιπέδου.

Το Τμήμα Γεωγραφίας είναι ιδιαίτερα δραστήριο στην κινητικότητα φοιτητών/ριών και διδασκόντων/ουσών και έχει ήδη αναπτύξει μεγάλο αριθμό διμερών συμβάσεων ERASMUS ανταλλαγής φοιτητών/τριών και μελών ΔΕΠ, όπως είναι φανερό από τους σχετικούς δείκτες. *Αποτελεί στρατηγικό στόχο του τμήματος η περαιτέρω ενίσχυση της κινητικότητας φοιτητών/ριών και διδασκόντων/ουσών.* Για τα επόμενα τέσσερα χρόνια, μια από τις βασικές επιδιώξεις του Τμήματος είναι η διατήρηση, η διεύρυνση και η εμβάθυνση των διεθνών εκπαιδευτικών συνεργασιών του και η συνεχής προσέλκυση εισερχόμενων φοιτητών/ριών τόσο στο προπτυχιακό, όσο και το μεταπτυχιακό πρόγραμμα σπουδών. Έχει αξιολογηθεί θετικά η δημιουργία δυο εξαμηνιαίων μαθημάτων εκμάθησης της ελληνικής ως ξένης γλώσσας και σχεδιάζεται η αύξηση του αριθμού μαθημάτων που παρέχονται στην Αγγλική γλώσσα.

4. Ανάλυση Στρατηγικών Στόχων και Σχετικές Δράσεις

Στο πλαίσιο της σύνταξης του Στρατηγικού Σχεδιασμού του τμήματος Γεωγραφίας για την περίοδο 2024 – 2028, στους παρακάτω πίνακες παρουσιάζονται οι ποσοτικοί δείκτες που θα

χρησιμοποιηθούν για την παρακολούθηση της πορείας των δράσεων που αναλύθηκαν στην ενότητα 3.

Αξονες	Κωδικός Δείκτη	Προέλευση Δείκτη	Τίτλος Δείκτη	Περιγραφή Δείκτη	2024-2025/2025	2025-2026/2026	2026-2027/2027	2027-2028/2028
ΑΞΟΝΑΣ 1: ακαδημαϊκή ανάπτυξη	A2.1	Έκθεση Επίδοσης	Αριθμός ενεργών Π.Μ.Σ. / Αριθμό Τμημάτων	Πλήθος ενεργών ΠΜΣ	2	4	4	5
	A2.2	Έκθεση Επίδοσης	Αναλογία μεταπτυχιακών /προπτυχιακών φοιτητών/ριών	Αναλογία μεταπτυχιακών / προπτυχιακών φοιτητών/ριών	>=0,4	>=0,5	>=0,5	>=0,5
	Δ3.1	Έκθεση Επίδοσης	Πλήθος joint/dual degrees	Ο συνολικός αριθμός των εγκεκριμένων προγραμμάτων σπουδών (Π.Π.Σ. και Π.Μ.Σ.) τύπου «joint/dual degrees» του Τμήματος. Εξαιρούνται τα προγράμματα που εκτελούνται στο πλαίσιο Ευρωπαϊκού Πανεπιστημίου	0	0	1	1
	Δ3.3	Έκθεση Επίδοσης	Πλήθος ενεργών διεθνών συνεργασιών ανά Τμήμα	Το πλήθος των ενεργών διεθνών συνεργασιών, ιδίως για κοινά προγράμματα Π.Π.Σ./Π.Μ.Σ./Π.Δ.Σ., θερινά σχολεία, ανταλλαγή φοιτητών/καθηγητών.	1	1	1	2
	Δ5.1	Έκθεση Επίδοσης	Πλήθος ξενόγλωσσων Π.Μ.Σ.	Ο συνολικός αριθμός των ξενόγλωσσων Π.Μ.Σ. του Τμήματος, που παρέχονται από το Ίδρυμα, σύμφωνα με τις προβλέψεις του νόμου, βάσει του ΦΕΚ ίδρυσής τους.	1	1	1	1
	A1.1	Έκθεση Επίδοσης	Ποσοστό αποφοίτων έτους ως προς τις νέες εγγραφές έτους	Ποσοστό αποφοίτων έτους ως προς τις νέες εγγραφές έτους	>=65%	>=65%	>=65%	>=65%
	A1.2	Έκθεση Επίδοσης	Ποσοστό αποφοίτων στην κανονική διάρκεια σπουδών (ν)	Ποσοστό αποφοίτων στην κανονική διάρκεια σπουδών (ν)	>=15%	>=16%	>=16%	>=16%
	A1.3	Έκθεση Επίδοσης	Μέσος χρόνος λήψης πτυχίου	Μέσος χρόνος λήψης πτυχίου	<=1,46	<=1,47	<=1,47	<=1,47
	A3.1	Έκθεση Επίδοσης	Αναλογία διδακτορικών διατριβών ανά μέλος Δ.Ε.Π.	Αναλογία υποψηφίων διδακτόρων ανά μέλος Δ.Ε.Π. του Τμήματος	2.8	3	3	3
	A6.1	Έκθεση Επίδοσης	Ποσοστό Π.Π.Σ. στα οποία οι φοιτητές αποκτούν ψηφιακές δεξιότητες και	Παροχή Πιστοποιητικού Ψηφιακών Δεξιοτήτων στους φοιτητές	Όχι	Όχι	Όχι	Όχι

			παρέχεται σχετικό πιστοποιητικό					
E6.2	Έκθεση Επίδοσης	Επιβράβευση αριστείας σε διάφορες κατηγορίες προσωπικού και σε φοιτητές	ΝΑΙ/ΟΧΙ	Ποιοτική ανάλυση που αποτυπώνει τη δραστηριότητα ή τους εσωτερικούς θεσμούς επιβράβευσης της αριστείας από το Τμήμα σε διάφορες κατηγορίες προσωπικού και σε φοιτητές.	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ
Δ2.	Προηγούμενη Στοχοθεσία	Βαθμός ικανοποίησης φοιτητών για την ποιότητα του εκπαιδευτικού έργου			4,5/5	4,5/5	4,7/5	4,8/5
ΧΠ3	Νέος προτεινόμενος δείκτης	Βαθμός ικανοποίησης αποφοίτων από τα ΠΠΣ			4,5/5	4,5/5	4,5/5	4,5/5
ΧΠ4	Νέος προτεινόμενος δείκτης	Βαθμός ικανοποίησης αποφοίτων από τα ΠΜΣ			4,5/5	4,5/5	4,5/5	4,5/5
ΧΠ5	Νέος προτεινόμενος δείκτης	Ποσοστό μαθημάτων ΠΠΣ που διατίθενται με σχετικό υλικό στο e-class (μαθήματα eclass/ προσφερόμενα)			100%	100%	100%	100%
ΧΠ6	Νέος προτεινόμενος δείκτης	Ποσοστό μαθημάτων ΠΜΣ που διατίθενται με σχετικό υλικό στο e-class			100%	100%	100%	100%

ΑΞΟΝΑΣ 2: Στελέχωση και υποδομές	E2.1	Έκθεση Επίδοσης	Αναλογία γυναικών/ανδρών στα μέλη Δ.Ε.Π.	Η αναλογία γυναικών/ανδρών στα μέλη Δ.Ε.Π. του Τμήματος. Ο δείκτης υπολογίζεται ως ο μέσος όρος της αναλογίας γυναικών/ανδρών: α) στο σύνολο των μελών ΔΕΠ και β) στις νέες προσλήψεις μελών ΔΕΠ μέσα στο έτος αναφοράς.	$\geq 0,70$	$\geq 0,75$	$\geq 0,75$	$\geq 0,75$
	E4.2	Έκθεση Επίδοσης	Ποσοστό αιθουσών προσβάσιμων από ΑΜΕΑ	Το ποσοστό των αιθουσών διδασκαλίας οι οποίες είναι προσβάσιμες από ΑΜΕΑ ως προς το σύνολο των αιθουσών διδασκαλίας, σε επίπεδο Τμήματος. Υπολογίζεται από το πλήθος των διαθέσιμων αιθουσών διδασκαλίας οι οποίες είναι προσβάσιμες από ΑΜΕΑ ως προς το συνολικό αριθμό των	100%	100%	100%	100%

			διαθέσιμων αιθουσών διδασκαλίας του Τμήματος.				
--	--	--	---	--	--	--	--

ΑΞΟΝΑΣ 3: Πρωώθηση έρευνας και χρηματοδότησης	B3.1	Έκθεση Επίδοσης	Μέλη Δ.Ε.Π. του Α.Ε.Ι. με σημαντική διεθνή απήχηση	Το πλήθος των μελών Δ.Ε.Π. του Τμήματος στον δημόσιο κατάλογο που δημοσιεύεται στην ιστοσελίδα της Clarivate Analytics και καταγράφει τους επιστήμονες με απήχηση στο άνω 1% του Web of Science κατά το έτος αναφοράς.	1	1	2	2
	B3.2	Έκθεση Επίδοσης	Μέλη Δ.Ε.Π. με σημαντική αναγνώριση	Το πλήθος των μελών Δ.Ε.Π. του Τμήματος με σημαντική αναγνώριση περιλαμβάνει, ιδίως, την κατάληψη θέσης στα κεντρικά όργανα διοίκησης διεθνών ακαδημαϊκών ή ερευνητικών οργανισμών ή διεθνών επιστημονικών εταιρειών, την εκλογή σε Ακαδημίες ή την απονομή τίτλου επίτιμου διδάκτορα σε Α.Ε.Ι..	2	3	4	4
	B4.2	Έκθεση Επίδοσης	Ισοδύναμο πλήρους απασχόλησης (FTE) ερευνητών εξωτερικών συνεργατών	Το ισοδύναμο πλήθος θέσεων εργασίας πλήρους απασχόλησης (Full-Time Equivalent) για ερευνητές εξωτερικούς συνεργάτες που δημιούργησε το Τμήμα μέσω χρηματοδοτούμενης έρευνας. Υπολογίζεται από το πηλίκο του συνόλου των αμοιβών ερευνητών του Τμήματος με σύμβαση εξωτερικού συνεργάτη ως προς την ετήσια μέση δαπάνη αναφοράς (20.000 €) για ερευνητή πλήρους απασχόλησης.	23	24	25	25

	B1.1	Έκθεση Επίδοσης	Μέσο πλήθος διδακτορικών διατριβών που ολοκληρώθηκαν ανά μέλος Δ.Ε.Π.	Η αναλογία των διδακτορικών διατριβών που ολοκληρώθηκαν ως προς το σύνολο των μελών Δ.Ε.Π.. Υπολογίζεται από το πηλίκο του συνόλου των ανακηρυχθέντων διδακτόρων κατά το έτος αναφοράς στο Π.Δ.Σ. του Τμήματος ως προς το σύνολο των μελών Δ.Ε.Π. του Τμήματος.	0.42	0.44	0.45	0.45
	B1.2	Έκθεση Επίδοσης	Επιστημονικές δημοσιεύσεις /διδάκτορα	Η αναλογία του συνόλου των επιστημονικών δημοσιεύσεων των νέων διδακτόρων ως προς το σύνολο των νέων διδακτόρων κατά το έτος αναφοράς, σε επίπεδο Τμήματος Υπολογίζεται ως το πηλίκο του συνόλου των επιστημονικών δημοσιεύσεων των υποψήφιων διδακτόρων μέχρι την αναγρέυσή τους σε όλα τα Π.Δ.Σ. του Τμήματος κατά το ακαδημαϊκό έτος αναφοράς ως προς το σύνολο των νέων διδακτόρων του Ιδρύματος.	>=7	>=9	>=10	>=10
	B2.1	Έκθεση Επίδοσης	Συνολική χρηματοδότηση έργων ανά μέλος Δ.Ε.Π.	Η αναλογία της συνολικής χρηματοδότησης από έργα ως προς το σύνολο των μελών Δ.Ε.Π., σε επίπεδο Τμήματος Υπολογίζεται από το πηλίκο του συνόλου της χρηματοδότησης από έργα στον ΕΛΚΕ του Τμήματος (ΕΣΠΑ, ΕΕ, διεθνείς φορείς, εθνικούς δημόσιους και ιδιωτικούς φορείς) ως προς το σύνολο των μελών Δ.Ε.Π. του Τμήματος	65,000.00 €	70,000.00 €	70,000.00 €	70,000.00 €
	B2.3	Έκθεση Επίδοσης	Μέσο ετήσιο πλήθος ενεργών έργων ανά μέλος Δ.Ε.Π.	Η αναλογία των ενεργών έργων που αντιστοιχούν σε κάθε μέλος Δ.Ε.Π., σε επίπεδο Τμήματος. Υπολογίζεται από το πλήθος των ενεργών έργων στον ΕΛΚΕ του Τμήματος ως προς το πλήθος των μελών Δ.Ε.Π. του Τμήματος	2.5	2.6	2.6	2.6

	B2.4	Έκθεση Επίδοσης	Μέσο ετήσιο πλήθος ευρωπαϊκών ενεργών έργων με συντονισμό από το ίδρυμα ανά μέλος Δ.Ε.Π.	Η αναλογία των ευρωπαϊκών ενεργών έργων που συντονίζονται από το Τμήμα τα οποία αντιστοιχούν σε κάθε μέλος Δ.Ε.Π.. Υπολογίζεται από το πηλίκο του συνόλου των ενεργών ευρωπαϊκών έργων με συντονισμό από το Τμήμα ως προς το σύνολο των μελών Δ.Ε.Π. του Τμήματος.	0.07	0.08	0.08	0.08
	A4.1.1	Έκθεση Επίδοσης	Μέσο πλήθος επιστημονικών δημοσιεύσεων με κριτές ανά μέλος Δ.Ε.Π.	Η αναλογία των εργασιών που δημοσιεύθηκαν κατά το προηγούμενο έτος σε επιστημονικά περιοδικά και πρακτικά συνεδρίων με κριτές ως προς τα μέλη Δ.Ε.Π., σε επίπεδο Τμήματος. Υπολογίζεται από το πηλίκο του ετήσιου συνόλου των συγκεκριμένων δημοσιευμένων εργασιών των μελών Δ.Ε.Π. του Τμήματος στη διεθνή βάση δεδομένων Scopus ως προς το σύνολο των μελών Δ.Ε.Π. του Τμήματος.	5.2	5.5	5.5	5.5

ΑΞΟΝΑΣ 4: Ενίσχυση προβολής και εξωστρέφειας	Γ1.1	Έκθεση Επίδοσης	Ποσοστό Τμημάτων που συμμετέχουν στην πρακτική άσκηση	Συμμετοχή σε πρακτική Άσκηση	NAI	NAI	NAI	NAI
	Γ1.2	Έκθεση Επίδοσης	Ποσοστό ενεργών φοιτητών σε προγράμματα πρακτικής άσκησης	Το ποσοστό των ενεργών φοιτητών οι οποίοι συμμετέχουν σε προγράμματα πρακτικής άσκησης ως προς το σύνολο των ενεργών φοιτητών, σε επίπεδο Τμήματος. Υπολογίζεται από το πηλίκο του συνολικού αριθμού των ενεργών φοιτητών που ολοκλήρωσε την προγραμματισμένη για το έτος πρακτική άσκηση ως προς το σύνολο των ενεργών φοιτητών του Τμήματος επί τοις εκατό.	7.2%	7.5%	7.5%	7.5%
	Γ3.1	Έκθεση Επίδοσης	Πλήθος προγραμμάτων στο Κ.Ε.ΔΙ.ΒΙ.Μ. / Πλήθος μελών Δ.Ε.Π.	Προγράμματα ΚΕΔΙΒΙΜ με υπεύθυνο μέλος ΔΕΠ του τμήματος ως προς το σύνολο των μελών ΔΕΠ του τμήματος	0.15	0.2	0.3	0.4

	Δ2.1	Έκθεση Επίδοσης	Ετήσιο ποσοστό εξερχόμενων φοιτητών ERASMUS στο σύνολο των ενεργών φοιτητών	Το ποσοστό των εξερχόμενων φοιτητών που συμμετέχουν στο ευρωπαϊκό πρόγραμμα κινητικότητας «ERASMUS» (για σπουδές και πρακτική άσκηση) ως προς το σύνολο των ενεργών φοιτητών. Υπολογίζεται από το πηλίκο του συνόλου των ενεργών φοιτητών που μετακινήθηκαν στο εξωτερικό στο πλαίσιο του «ERASMUS» ως προς το σύνολο των ενεργών φοιτητών του Τμήματος επί τοις εκατό.	2.35%	2.40%	2.40%	2.40%
	Δ2.2	Έκθεση Επίδοσης	Ετήσιο ποσοστό εισερχόμενων φοιτητών ERASMUS στο σύνολο των ενεργών φοιτητών	Το ποσοστό των εισερχόμενων φοιτητών που συμμετέχουν στο ευρωπαϊκό πρόγραμμα κινητικότητας «ERASMUS» (για σπουδές και πρακτική άσκηση) ως προς το σύνολο των ενεργών φοιτητών. Υπολογίζεται από το πηλίκο του συνόλου των ενεργών φοιτητών στο πλαίσιο του «ERASMUS» με προέλευση το εξωτερικό ως προς το σύνολο των ενεργών φοιτητών του Τμήματος επί τοις εκατό.	1.60%	1.70%	1.80%	1.80%
	Δ2.3	Έκθεση Επίδοσης	Ετήσιο Ποσοστό εξερχόμενων μελών Δ.Ε.Π. με ERASMUS στο σύνολο των μελών Δ.Ε.Π.	Το ποσοστό των εξερχόμενων μελών Δ.Ε.Π. που συμμετέχουν στο Ευρωπαϊκό πρόγραμμα κινητικότητας «ERASMUS» (για διδασκαλία που αποδεικνύεται από σχετική βεβαίωση) ως προς το σύνολο των μελών Δ.Ε.Π., σε επίπεδο Τμήματος. Υπολογίζεται από το πηλίκο του συνόλου των μελών Δ.Ε.Π. που μετακινήθηκαν σε Ιδρύματα του εξωτερικού ως προς το σύνολο των μελών Δ.Ε.Π. του Τμήματος επί τοις εκατό.	6.25%	9.00%	10.00%	10.00%
	Δ2.4	Έκθεση Επίδοσης	Πλήθος ξενόγλωσσων μαθημάτων για αλλοδαπούς φοιτητές ως ποσοστό του συνολικού αριθμού μαθημάτων	Η ποσοστιαία αναλογία των ξενόγλωσσων μαθημάτων των Π.Π.Σ. τα οποία προσφέρονται για αλλοδαπούς φοιτητές ως προς το συνολικό αριθμό των προσφερόμενων μαθημάτων των Π.Π.Σ., σε επίπεδο Τμήματος. Υπολογίζεται από το πηλίκο του συνόλου των ξενόγλωσσων προσφερόμενων μαθημάτων για αλλοδαπούς φοιτητές από τα Π.Π.Σ. του Τμήματος ως προς το συνολικό αριθμό	2.00%	2.00%	3.00%	3.00%

				των προσφερόμενων μαθημάτων των Π.Π.Σ. του Τμήματος. επί τοις εκατό.				
	Δ6.1	Έκθεση Επίδοσης	Ετήσιο ποσοστό εισερχόμενων μελών Δ.Ε.Π. με ERASMUS προς τα μέλη Δ.Ε.Π. του Ιδρύματος	Το ποσοστό των εισερχόμενων διδασκόντων με προέλευση το εξωτερικό, στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού προγράμματος ανταλλαγής «ERASMUS», ως προς το συνολικό αριθμό των μελών Δ.Ε.Π., σε επίπεδο Τμήματος. Υπολογίζεται από το πηλίκο των εισερχομένων διδασκόντων μέσω «ERASMUS» από Ιδρύματα του εξωτερικού, ως προς το συνολικό αριθμό των μελών Δ.Ε.Π. του Τμήματος. επί τοις εκατό.	3.00%	3.00%	3.20%	3.50%
	Δ1.1	Έκθεση Επίδοσης	Ποσοστό αλλοδαπών φοιτητών στο σύνολο των ενεργών φοιτητών	Το ποσοστό των ενεργών αλλοδαπών φοιτητών Π.Π.Σ. ως προς το σύνολο των ενεργών φοιτητών Π.Π.Σ., σε επίπεδο Τμήματος. Υπολογίζεται από το πηλίκο του συνόλου των ενεργών αλλοδαπών φοιτητών Π.Π.Σ. ως προς το σύνολο των ενεργών φοιτητών Π.Π.Σ. του Τμήματος. επί τοις εκατό.	1.70%	1.80%	1.80%	1.80%
	Δ5.2	Έκθεση Επίδοσης	Ποσοστό αλλοδαπών μεταπτυχιακών φοιτητών επί του συνόλου των μεταπτυχιακών φοιτητών	Το ποσοστό των αλλοδαπών μεταπτυχιακών φοιτητών ως προς το σύνολο των μεταπτυχιακών φοιτητών, σε επίπεδο Τμήματος. Υπολογίζεται από το πηλίκο του συνόλου των αλλοδαπών μεταπτυχιακών φοιτητών στα Π.Μ.Σ. του Τμήματος. ως προς το σύνολο των εγγεγραμμένων μεταπτυχιακών φοιτητών στα Π.Μ.Σ. του Τμήματος. επί τοις εκατό.	0.15%	0.15%	0.15%	0.15%